

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**Türkiye: Geleceğin İşgücü için Kaliteli Eğitim Projesi
(P510381)**

Paydaş Katılım Planı (PKP)

EYLÜL 2025

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	5
1. GİRİŞ	6
2. PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ VE ANALİZİ	8
2.1. Metodoloji.....	8
2.2. Etkilenen Taraflar ve Diğer İlgili Taraflar	8
2.3. Dezavantajlı/Savunmasız Bireyler veya Gruplar	10
3. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI	13
3.1. Proje Hazırlığı Sırasında Yapılan Paydaş Katılımının Özeti	13
3.2. Proje Paydaş İhtiyaçlarının Özeti ve Paydaş Katılımı için Yöntem, Araç ve Teknikler	13
3.3. Paydaş Katılım Planı	17
4. PAYDAŞ KATILIMI FAALİYETLERİNİN UYGULANMASI İÇİN KAYNAKLAR VE SORUMLULUKLAR	20
4.1. Kaynaklar	20
4.2. Roller ve Sorumluluklar	21
5. ŞİKÂyet MEKANİZMASI	23
5.1. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi	23
5.2. Proje – Seviye GM	24
5.3. İşçinin Şikâyet Mekanizması.....	26
5.4. Cinsel İstismar ve Cinsel Taciz	27
5.4.1. Cİ/CT Şikâyetlerini Ele Alma Adımları:.....	28
5.4.2. Farkındalık Yaratma.....	28
6. İZLEME VE RAPORLAMA.....	29
6.1. PKP Uygulamasının Nasıl İzleneceği ve Raporlanacağının Özeti	29
6.2. Paydaş Gruplarına Geri Bildirim	30
7. EKLER.....	31
Ek 1. Toplantı ve İstişare Kayıtları için Örnek Tablo	31
Ek 2. Şikâyet Kayıt Formu	32
Ek 3. Şikâyet Kapanış Formu	33
Ek 4. Şikâyet Günlüğü	34
Ek 5. Paydaş Anketi	35
Ek 6. Toplantı Tutanakları ve Fotoğraflar.....	53

Tablo Listesi

Tablo 1. Paydaşların Belirlenmesi	9
Tablo 2. Belirlenen Hassas Gruplar ve İletişim Şekli	11
Tablo 3. Proje Kapsamında Uygulanacak Katılım Yöntemleri	14
Tablo 4. Paydaş Katılım Planı	17
Tablo 5. Paydaş Katılım Bütçesi	20
Tablo 6. PKP'in Uygulanmasında Rol ve Sorumluluklar	21
Tablo 7. GM Adımları	24
Tablo 8. İzleme Göstergeleri	29

KISALTMA

CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
YEĞİTEK	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
ÖERHGM	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
MTEGM	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
DYK	Destekleyici Eğitim Kursları
E4J	İş Piyasasına Hazırlık için Eğitim Projesi
EBA	Eğitim ve Bilişim Ağı
ÇSTP	Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planı
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standart
KVKK	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
PAP (lar)	Projeden Etkilenen Taraf/Taraflar
PUB	Proje Uygulama Birimi
PKP	Paydaş Katılım Planı

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye: Geleceğin İşgücü için Kaliteli Eğitim Projesi (E4J) Projesi, öğrenme ortamlarını iyileştirerek dijital teknolojileri eğitime entegre ederek ve eğitim ile işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki uyumu iyileştirerek Türkiye'de kapsayıcı ve iklime dayanıklı beceri geliştirme sistemlerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Proje; kapsayıcılık, yenilikçilik ve iklim açısından akıllı eğitim reformuna güçlü bir vurgu yapmaktadır.

Proje üç bileşenden oluşmaktadır: (i) Bileşen 1: Öncelikli Becerilerin Geliştirilmesi için Öğrenme Ortamının Güçlendirilmesi, (ii) Bileşen 2: Öğretim İşgücü Yeterliliklerinin ve Özel Sektör Katılımının Oluşturulması, (iii) Bileşen 3: Proje Yönetimi, İzleme, Değerlendirme ve Eğitim Bilincinin Desteklenmesi.

Proje ile ilgili detaylar Bölüm 1'de verilmiştir.

Paydaş Katılım Planı (PKP), Proje Uygulama Birimi'nin (PUB) paydaşlarla iletişim yöntemlerini ana hatlarıyla belirtmek için geliştirilmiştir ve toplumun proje ve projeye ilgili faaliyetler hakkında endişelerini dile getirmeleri, geri bildirimde bulunmaları veya şikâyetle bulunmaları için bir mekanizma içermektedir.

Uygulama Düzenlemeleri: Proje uygulaması, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) adı altında Dünya Bankası tarafından finanse edilen ve yakın zamanda kapatılan Güvenli Okullaşma ve Uzaktan Eğitim (SSDE) Projesi'nden deneyimli personel ile devam edilerek tek bir PUB tarafından yönetilecektir. PUB, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü (MTEGM) ve Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ÖERHGM) ile koordineli çalışacaktır. Proje yürütücüsü; projenin çevresel, sosyal, sağlık ve güvenlik risklerinin ve etkilerinin yönetimini desteklemek için bir çevre uzmanı, bir sosyal uzman (aynı zamanda paydaş katılımı konularını da yönetecek) ve harici bir danışmanlık firması aracılığıyla sağlanan iş sağlığı ve güvenliği işlevi dâhil olmak üzere nitelikli personel ve kaynaklara sahip olacaktır.

İzleme: Paydaş katılım faaliyetleri periyodik olarak izlenecek ve altı ayda bir Dünya Bankasına raporlanacaktır. İzleme ve değerlendirme sistemi, kapsayıcılığı sağlamak için paydaş katılımı ve şikâyetleri (Örn. cinsiyet, engellilik durumuna göre) hakkında ayrıştırılmış verileri izleyecektir.

Paydaşlar ve vatandaşlarla etkili iletişimi sağlamak için E4J Projesi süreci boyunca bir şikâyet mekanizması kurulacak ve sürdürülecektir. Şikâyet mekanizması için gereklilikler ihale belgelerinde açıkça belirtilecek ve yükleniciler ile imzalanan sözleşmelere dâhil edilecektir.

1. GİRİŞ

E4J Projesi, öğrenme ortamlarını iyileştirerek dijital teknolojileri eğitime entegre ederek ve eğitim ile işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki uyumu iyileştirerek Türkiye'de kapsayıcı ve iklime dayanıklı beceri geliştirme sistemlerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Proje; kapsayıcılığa, yenilikçiliğe ve iklim dostu eğitim reformuna güçlü bir vurgu yapmaktadır. Proje doğrudan 10.500 okul ve yaklaşık 200.000 öğretmeni kapsamaktadır. Mesleki ve teknik ortaöğretimde 460.000 öğrencinin beceri gelişimine katkı sağlanacaktır. Toplam 2.000.000 öğrenci için yeni dijital içerikler sunulup, girişimcilik bileşeni kapsamında en az 5.000 öğrenciye destek verilecek ve 100 girişimin gelişimi teşvik edilecektir

Proje, YEĞİTEK adı altında Dünya Bankası tarafından finanse edilen ve yakın zamanda kapatılan SSDE Projesi'nden deneyimli personeli elinde tutacak ve tek bir PUB tarafından yönetilecektir. PUB, MTEGM ve ÖERHGM ile koordineli çalışacaktır.

E4J Projesi aşağıdaki bileşenlerden oluşmaktadır:

Bileşen 1: Öncelikli Becerilerin Geliştirilmesi İçin Öğrenme Ortamının Güçlendirilmesi

- *Alt Bileşen 1.1:* Öğrenme ve eğitim alanlarının iyileştirilmesi
- *Alt Bileşen 1.2:* Öğretme ve öğrenme için dijital platformun kalitesinin yükseltilmesi

Bileşen 2: Öğretim İşgücü Yeterliliklerinin ve Özel Sektör Katılımının Oluşturulması

- *Alt Bileşen 2.1:* Öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi
- *Alt Bileşen 2.2:* İnovasyon, iş temelli öğrenme ve girişimcilik becerilerinin desteklenmesi

Bileşen 3: Proje Yönetimi, İzleme, Değerlendirme ve Eğitim Bilincinin Desteklenmesi

- *Alt Bileşen 3.1:* İletişim ve farkındalık kampanyalarının başlatılması
- *Alt Bileşen 3.2:* Proje yönetimi ve izleme ve değerlendirme kapasitesinin güçlendirilmesi

E4J Projesi, Dünya Bankasının çevresel ve sosyal çerçevesine uygun olarak hazırlanacaktır. Proje ile beraber paydaş katılımı ve bilginin toplumla paylaşılmasına ilişkin çevresel ve sosyal standart 10 (ÇSS10) ile uyumlu olarak uygulayıcı kuruluşların paydaşlara; zamanında, ilgili, anlaşılır ve erişilebilir bilgi ulaştırılması sağlanacaktır. Projede paydaşların manipülasyon, müdahale, zorlama, ayrımcılık veya yıldırma olmaksızın kültürel olarak uygun bir şekilde danışmaları gerekmektedir.

Paydaş katılımının amaçlarından birisi, proje süresi boyunca yürütülecek kapsayıcı bir süreç olmasıdır. Doğru bir şekilde tasarlanıp uygulandığında projenin çevresel sosyal etkilerinin ve risklerinin başarılı bir şekilde yönetilmesi için önemli olan güçlü, yapıcı ve duyarlı çalışma ilişkilerinin kurulmasını desteklemektedir.

PKP, yönetim ve yararlanıcı binaların kullanıcıları, projeden potansiyel olarak etkilenecek veya projeye herhangi bir şekilde ilgisi olan kişiler (paydaşlar) ve proje sahibi arasında sürekli bir iletişim sürecinin kurulmasını desteklemek için bir çerçeve sağlayacaktır. Ayrıca proje sürecinde erken, sık ve açık iletişim sağlayarak paydaş beklenti ve risklerinin yönetilmesine destek olacak ve dolayısıyla olası çatışmaların ve proje gecikmelerinin azaltılmasına da yardımcı olacaktır.

PKP'nin temel hedefleri şu şekilde özetlenebilir:

- Proje yürütücüsünün paydaşları belirlemesine yardımcı olacak paydaş katılımına yönelik sistematik bir yaklaşım oluşturmak ve başta projeden etkilenen taraflar olmak üzere belirlenen tüm paydaşlarla yapıcı bir ilişki kurmak ve sürdürmek,

- Paydaşların projeye olan ilgi ve destek düzeyini değerlendirmek, proje tasarımında ve çevresel sosyal performansta paydaşların görüşlerinin dikkate alınmasını sağlamak,
- Proje ömrü boyunca belirli alt proje konularının ötesinde toplumsal kalkınma ve katılım gibi daha geniş kapsamlı konularda projeyi etkileyen taraflarla etkili ve kapsayıcı bir işbirliği sağlamak ve bunun için gerekli araçları sunmak,
- Çevresel sosyal riskler ve etkiler hakkında teknik ve kültürel açıdan uygun proje bilgilerinin zamanında anlaşılır ve erişilebilir bir formatta açıklanmasını sağlamak ve projeden etkilenen taraflara sorunları ve şikayetleri dile getirmek için erişilebilir ve kapsayıcı araçlar sağlamak ve Bakanlığın bu tür şikayetlere yanıt vermesine ve yönetmesini sağlamak.

Projede yatay öncelikler toplumsal cinsiyet, engellilik ve iklim eylemini kapsayacaktır. Proje, (i) kadınların STEM alanlarına ve girişimciliğe katılımını teşvik edecek, kadınların liderlik ettiği girişimlere asgari bir pay ayrılmasını sağlayacaktır, (ii) evrensel tasarım, erişilebilir dijital araçlar, öğretmen eğitimi ile engellilerin kapsayıcılığını güçlendirecektir, (iii) tüm bileşenlerde iklim okuryazarlığını, yeşil pedagojiyi ve enerji verimli altyapıyı yaygınlaştıracaktır

2. PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ VE ANALİZİ

2.1. Metodoloji

E4J Projesi, uluslararası en iyi uygulama yaklaşımlarıyla uyumlu olarak paydaş katılımına yönelik yapılandırılmış ve kapsayıcı bir yaklaşım uygulamaktadır. Bu metodoloji, dezavantajlı veya savunmasız grupların özel ihtiyaçlarını ele alırken etkilenen ve ilgili tüm tarafların anlamlı katılımını sağlamaktadır. Aşağıdaki ilkeler paydaş katılım sürecine rehberlik edecektir:

➤ **Kapsayıcılık ve Duyarlılık:**

Paydaşların belirlenmesi, iletişimi güçlendirmek ve etkili ilişkiler kurmak amacıyla tasarlanmıştır. Katılım süreci kapsayıcıdır ve tüm paydaşlara bilgiye eşit erişim ve danışma fırsatları sunacaktır. Kadınlar, yaşlılar, engelliler, yerinden edilmiş kişiler ve göçmen işçiler dâhil olmak üzere savunmasız gruplara, ihtiyaçlarının karşılanması ve seslerinin duyulması için özel önem verilecektir.

Çeşitli etnik grupların kültürel duyarlılıklarına da anlamlı katılım ve temsil sağlanması için özel önem verilecektir.

➤ **Açıklık ve Yaşam Döngüsü Yaklaşımı:**

Şeffaflığı ve katılımı korumak için proje yaşam döngüsü boyunca halkın katılımı sağlanacaktır. İstisnalar ile açık ve kapsayıcı olacak şekilde tasarlanacak ve tüm paydaşların herhangi bir dış manipülasyon, müdahale, zorlama veya yıldırma olmaksızın görüşlerini özgürce ifade edebilmeleri sağlanacaktır.

➤ **Bilgilendirilmiş Katılım ve Geri Bildirim:**

Paydaşların projenin kapsamı, hedefleri ve potansiyel etkileri hakkında tam olarak bilgilendirilmesini sağlamak için bilgiler erişilebilir formatlarda ve dillerde geniş çapta paylaşılacaktır.

Paydaşların endişelerine şeffaf ve zamanında girdi sağlama ve yanıt alma fırsatına sahip olmalarını sağlamak için geri bildirim mekanizmaları kurulacaktır.

➤ **Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:**

Paydaşlara proje ilerlemesi, potansiyel riskler ve azaltma önlemleri hakkında düzenli güncellemeler sağlanacaktır.

Şikayet mekanizması, paydaşların endişelerini dile getirmeleri ve zamanında çözümler almaları için resmi bir kanal sağlayacaktır.

2.2. Etkilenen Taraflar ve Diğer İlgili Taraflar

Etkilenen taraflar arasında yerel topluluklar, topluluk üyeleri ve projeden doğrudan etkilere maruz kalabilecek diğer taraflar yer alacaktır.

"Diğer ilgili taraflar" terimi, konumu, özellikleri veya etkileri nedeniyle projeye ilgi duyan bireyleri, grupları veya kuruluşları ifade eder. Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler göz önünde bulundurulduğunda bu taraflar aşağıdaki gerekçelerle tanımlanmıştır:

- Faaliyetler ile ilgili görüş bildirmek,
- İhtiyaç duyulması halinde gerekli izinlerin alınması,

- Kamusal iletişimi, şeffaflığı ve bilginin daha geniş kitlelere yayılmasını kolaylaştırmak,

Tüm projelerin paydaşları Tablo 1 aşağıda verilmiştir:

Tablo 1. Paydaşların Belirlenmesi

Paydaş Kategorisi	Belirlenen Proje Paydaşı	Açıklama
Proje Etkilenen Taraflar	• Hem devlet okullarındaki hem de özel okullardaki öğrenciler ve öğretmenler • Veliler/Öğrenci Velileri • Okullar ve Okul Yönetim Komiteleri (SMC'ler) • Okullardaki diğer çalışanlar (örn. temizlik personeli, güvenlik personeli, bakım personeli)	Bu paydaşlar, proje kapsamındaki okullarda yürütülen faaliyetlerden doğrudan etkilenecek taraflardır. Proje kapsamında öğretmenlere çevrim içi platformlar aracılığıyla eğitim verilecektir.
	• Açıköğretim sistemine kayıtlı öğrenciler • Hayat boyu öğrenenler (yetişkinler)	Bu paydaş grubu, proje kapsamında geliştirilen eğitim materyallerine ve diğer referanslara erişerek dolaylı olarak fayda sağlayacaktır.
	• Teknoloji, eğitim, araştırma ve inovasyon konularında uzmanlığa sahip, eğitim teknolojisi (EdTech) konusunda uzmanlaşmış girişimler ve şirketler.	Bu paydaşlar, proje faaliyetlerinde işbirliği yapabilecek, inovasyon girişimlerine katkıda bulunabilecek ve proje kapsamında gelişmiş ekosistem desteğinden yararlanabilecek eğitim teknolojisi geliştirmede yer alan özel sektör aktörleridir.
	• Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) • İl Düzeyinde Eğitim Müdürlükleri ve İlçe Düzeyinde Eğitim Müdürlükleri	Bu paydaşlar, projenin uygulanmasında doğrudan yer alan ulusal, il ve ilçe düzeyindeki kamu idarelerinden oluşmaktadır. Politika rehberliği sağlamak, faaliyetleri koordine etmek, satın alma ve finansal süreçleri yönetmek, okul düzeyinde uygulamayı denetlemek ve proje gereksinimlerine uyumu sağlamakla görevli olacaklardır.
Diğer İlgili Taraflar	• Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (AÇSHB)	AÇSHB, çocuk refahı, dezavantajlı grupların dahil edilmesi ve işgücü ve sosyal politikaların, özellikle mesleki ve beceri geliştirme bileşenleriyle ilgili olarak, proje faaliyetleriyle uyumlu hale getirilmesine ilişkin politikalara katkıda bulunacaktır.
	• Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (STB)	STB, teknolojinin eğitime entegrasyonunu destekleyecek, yeniliği teşvik edecek ve ulusal eğitim teknolojisi ekosistemini güçlendirmek için iş birliği yapacaktır.
	• Bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde sivil toplum kuruluşları (örneğin Eğitim	Bu paydaşlar savunuculuk, sosyal yardım ve kapsayıcılık girişimlerine katkıda bulunur; eğitim reformu, çocuk refahı ve

	Reformu Girişimi, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı, bölgesel engelli hakları dernekleri) ve STK'lar (örneğin UNICEF Türkiye, Save the Children Türkiye)	erişilebilirlik konularında uzmanlık sağlayacak ve proje kapsamındaki istişarelere ve kapasite geliştirme faaliyetlerine katılacaklardır.
	• Ulusal ve yerel medya (sosyal medya, TV, yazılı basın)	Proje güncellemelerini, başarılarını ve paydaş geri bildirimlerini kamuoyuna yayacaktır.
	• Akademi (örneğin, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi)	Proje faaliyetleri ile ilgili teknik uzmanlık ve çalışmaları sağlayacaktır.
	• İnşaat şirketleri ve çalışanları	Proje inşaat faaliyetlerinin yürütülmesinden ve ilgili çevresel etkilerden sorumlu olacaktır.
	• Ekipman tedarikçileri ve tedarik çalışanları	Proje başarısı için gerekli malzemelerin zamanında teslim edilmesini ve kurulumunu sağlayacaktır.
	• Danışmanlar, denetçiler ve teknik danışmanlar	Rehberlik sağlayacak ve proje hedeflerine ve standartlarına uyumunu kolaylaştıracaktır.

2.3. Dezavantajlı/Savunmasız Bireyler veya Gruplar

Proje etkilerinin genellikle endişelerini dile getiremeyen veya bir projenin etkilerini anlayamayan dezavantajlı/savunmasız bireyleri veya grupları orantısız bir şekilde etkileyip etkilemediğini anlamak özellikle önemlidir. Proje ile ilgili farkındalık artırma ve paydaş katılımı faaliyetleri, bu grupların ve bireylerin proje faaliyetlerini ve faydalarını tam olarak anlamaları için özel kısıtlamalar ve kültürel hassasiyetler dikkate alınarak uygulanmalıdır. Savunmasız gruplar ve bireylerle etkileşim, bu grupların ve bireylerin genel sürecin iyi bir şekilde farkında olmalarını ve sürece katkılarının diğer paydaşlarla denge içinde olmasını ve katılımlarını sağlamaya odaklanmasını sağlamak için genellikle özel önlemler ve yardım gerektirir.

Proje kapsamında, ÇSS10'da tanımlandığı şekliyle hassas veya dezavantajlı gruplar, projeden olumsuz etkilenme olasılığı daha yüksek olan ve/veya projeye katılma veya projeden yararlanma yeteneği sınırlı olan bireyler veya gruplardır.

E4J Projesi için bunlar aşağıdakileri içerebilir ancak bunlarla sınırlı değildir:

- Özel eğitim ihtiyacı ve engeli olan çocuklar, (özel eğitim kurumlarında veya genel eğitim sınıflarında bulunanlar dâhil)
- Geçici koruma altındaki Suriyeliler (GKAS) ve diğer mülteciler,
- Göçmenler ve yerinden edilmiş nüfuslar da dâhil olmak üzere ulaşılması zor bölgelerdeki topluluklar,
- Düşük sosyo-ekonomik statüye sahip hanelerden gelen çocuklar, (büyük olasılıkla uzaktan eğitimden, internetten ve ev tabanlı kendi kendine öğrenmeyi destekleme yeteneği düşük cihazlardan mahrum oldukları için)

- İlkokullarda Gelişim Programı'na (İYEP) devam eden çocuklar
- Destek Eğitim Kurslarına (DYK) devam eden çocuklar
- Şehit ve gazi çocukları.

Projeden etkilenen topluluklar içindeki hassas gruplar eklenebilir, daha fazla teyit edilebilir ve uygun olduğu şekilde özel yollarla danışılabilir. Proje tarafından üstlenilecek katılım yöntemlerinin açıklaması aşağıdaki bölümlerde verilmiştir.

Tablo 2. Belirlenen Hassas Gruplar ve İletişim Şekli

Savunmasız Gruplar ve Bireyler	Katılımın önündeki ana engeller	İletişim ve katılım yaklaşımı	Erişilebilirlik ve destek gerekli
Özel eğitim ihtiyacı ve engeli olan çocuklar	Uyarlanmış içeriğe sınırlı erişim, okullardaki fiziksel engeller, yardımcı cihazların eksikliği, sosyal damgalanma	Özel eğitim öğretmenleri ve rehber öğretmenler aracılığıyla buluşmalar, hedefe yönelik veli oturumları, öğrencilerin küçük grup istişarelerine dâhil edilmesi. Erişilebilir EBA (Eğitim Bilişim Ağı) içeriği	Erişilebilir sınıf düzenleri, görsel destekler, yardımcı teknoloji, bakıcı katılımı, bire bir açıklamalar.
Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler Göçmenler, mülteciler Ana dili Türkçe olmayanlar	Dil engelleri, dokümantasyon sorunları, düşük güven, dijital erişim boşlukları Erişilebilirlik, bilgi eksikliği ve çevrimiçi araçlara, hizmetlere ve iletişim kanallarına daha az aşinalık	Göçmen toplum merkezlerinde ve okullarda oturumlar, Arapça materyaller, İGİM ve STK'lar ile koordinasyon, WhatsApp/SMS güncellemeleri Alternatif dil desteği	Arapça çeviri (sözlü ve yazılı), kültürel arabulucular, çevrilmiş şikayet mekanizması formları, Arapça seçenekli yardım hattı
Uzak veya ulaşılması zor bölgelerdeki topluluklar	Mesafe, ulaşım maliyeti, zayıf internet/güç	Mobil sosyal yardım ekipleri, okul küme toplantıları, radyo anonsları	Basılı materyaller, oturumlar için pille çalışan cihazlar
Düşük sosyo-ekonomik statülü hanelerden gelen çocuklar	Cihaz ve veri maliyeti, birbiriyle rekabet eden iş veya bakım görevleri	Uygun zamanlarda okul bazlı toplantılar, e-Okul üzerinden SMS, okullar aracılığıyla gönderilen kâğıt kopyalar	Cihaz paylaşım programları, basılı ev ödevi paketleri
Şehit ve gazi çocukları	Psikososyal ihtiyaçlar, yönetsel hassasiyetler	Okul danışmanları aracılığıyla gizli iletişim, mahremiyete saygı duyan hedefli davetiyeler	Danışman mevcut, bire bir görüşmeler

Dezavantajlı grupların görüşünü dâhil etmek için;

- Bilgiyi yaymak için projeye ilgili her türlü yazılı veya basılı materyal kültürel olarak uygun, anlaşılması kolay bir dilde hazırlanacak ve savunmasız grupça bilinen ve erişilebilir yerlere dağıtılmadan önce tercüme edilecektir.

- **Katılım**, faaliyet gösterdikleri illerde engelliler, mülteciler, kadınlar ve temsil eden belirlenmiş STÖ'ler aracılığıyla gerçekleştirilecektir.
- **Önemli bildirimler**, iki dilli ve erişilebilir formatlarda (Türkçe, Arapça ve ilgili olduğu şekilde diğer yerel dillerde) hazırlanacaktır.
- **Şikâyet Mekanizmasında**, telefon, WhatsApp, web formları ve okullardaki fiziksel kutular da dâhil olmak üzere, erişilebilir ve çevrilmiş formlarla birden fazla kanal mevcut olacaktır.
- Katılımı en üst düzeye çıkarmak için danışma oturumları sınav dönemleri ve yoğun çalışma saatleri dışında planlanacaktır.
- **Katılım ve geri bildirim**, katılımı sağlamak için cinsiyet, engellilik durumu, dil grubu ve konuma göre izlenecektir.

3. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

E4J Projesi, başarılı bir planlama ve uygulama için kilit bir unsur olarak paydaş katılımının önemini kabul etmektedir. Katılım, manipülasyon, müdahale veya korkutma olmaksızın ve kültürel olarak uygun formatlarda zamanında, ilgili, anlaşılır ve erişilebilir bilgilere dayalı olarak şeffaf bir şekilde yürütülecektir. Planlanan toplantıların tarih, mekân, paydaş grupları, katılımcı sayısı ve tartışma konuları gibi ayrıntıları, Ek 1' de yer alan örnek tabloya kaydedilecektir. Tutanaklar eklenecektir.

Paydaş katılım faaliyetleri mümkün olan en kısa sürede başlatılacak ve proje uygulaması boyunca devam edecektir. Yanıt verebilirliği sağlamak için bu PKP, istişarelerden gelen geri bildirimleri ve içgörülerini yansıtabilecek şekilde düzenli olarak güncellenecek ve böylece hazırlık, inşaat ve işletme dâhil olmak üzere tüm aşamalarda proje tasarımı ve uygulamasını güçlendirecektir.

3.1. Proje Hazırlığı Sırasında Yapılan Paydaş Katılımının Özeti

E4J Projesi'nin hazırlık aşamasında herhangi bir resmî paydaş istişareleri gerçekleştirilmemiştir. Hazırlık aşamasındaki katılım, MEB müdürlükleri ve Dünya Bankası görev ekibi ile proje tasarımı şekillendirmek ve temel öncelikleri belirlemek için yapılan iç tartışmalarla sınırlıydı.

Bölüm 3.3'te belirtildiği gibi, bu PKP'in kamuya açıklanmasının ardından öğretmenler, öğrenciler, veliler, STK'lar, Eğitim Teknolojisi şirketleri ve il müdürlükleri ile daha geniş istişareler gerçekleştirilecektir.

MEB Ek 5'te oluşturulmuştur. Bu anket, E4J Projesi'nin erken uygulama aşaması için ilgili verileri toplamak üzere bu proje için uyarlanmıştır. Anket, her bir Genel Müdürlüğün paydaşlarına etkili bir şekilde ulaşmasını ve bakış açılarını dâhil etmesini sağlayarak daha kapsayıcı ve kanıta dayalı uygulamayı desteklemeyi amaçlamıştır.

E4J Projesi için Hazırlanan Çevresel ve Sosyal Belgelerin Paydaş Görüşmesi

Projesi'nin çevresel ve sosyal belgeleri için bir paydaş görüşme toplantısı¹ 26 Eylül 2025 tarihinde saat 14:00'te ETKİM, ODTÜ Teknokent, Ankara'da düzenlenmiştir. Toplantıya kamu sektörü kurumlarını (%70,2), akademi (%16,7) ve özel sektör kuruluşlarını (%13,1) temsil eden toplam 84 katılımcı (%52,4 erkek, %47,6 kadın) katılmıştır. Katılımcılar şunları içermektedir:

- **MEB merkez birimleri:** Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Personel Genel Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler ve çeşitli MEB daire başkanlıkları (İçerik Geliştirme, Dijital Beceriler, Yapay Zeka ve Büyük Veri, Bilgi İşlem Altyapısı, Teftiş Kurulu, İç Denetim, İdari ve Mali İşler).
- **Üniversiteler:** Gazi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TOBB ETÜ Laboratuvar Okulları.

¹ <https://yegitek.meb.gov.tr/www/gelecegin-is-gucu-icin-kaliteli-egitim-projesi-paydas-toplantisi-duzenlendi/icerik/3867/tr>

- **Kamu kurumları ve ajanslar:** TÜBİTAK, KOSGEB, Türkiye Ulusal Ajansı, TİGEM, TUSAŞ, ASELSAN MTAL, Mercedes-Benz (mesleki eğitim iş birliği).
- **Özel sektör ve EdTech firmaları:** Simsoft, Simofom, Kolibri Eğitim Yazılım Hizmetleri, Argus Teknoloji, Vedubox, Oksiad, JuggleSoft Yazılım A.Ş. ve çeşitli EdTech girişimleri ve eğitim danışmanlık şirketleri.

Birçok katılımcı, altyapı yatırımları ile yüksek kaliteli dijital içerik arasındaki dengenin önemini vurgulamıştır. Öğretmenler, içerik üreticileri için daha iyi tanınma ve teşviklere duyulan ihtiyacı belirtirken, aynı zamanda kalite güvence mekanizmalarını da vurgulamışlardır. Üniversite öğretim üyeleri, iletişim boşluklarını vurgulamış ve uzmanlıktan yararlanmak için MEB ile akademik bölümler arasında daha güçlü iş birliği çağrısında bulunmuşlardır. İşverenler, mesleki öğrenci stajyerlere yönelik güçlü bir talep olduğunu doğrulamış ve okullar ile işgücü piyasası arasında geliştirilmiş koordinasyon önermişlerdir. Özel eğitim paydaşları, stajlara eşit erişim ve daha güçlü kariyer rehberliği talep etmişlerdir. MEB, hazırlık programları ve güvenlik önlemlerinin geliştirileceğini ve "iş koçu" kavramlarının pilot olarak uygulanacağını teyit etmiştir. BİLSEM öğretmenleri, atölye modernizasyonu ve proje tabanlı öğrenme alanları talep etmiş olup, proje bunları sağlayacaktır. Simülasyon firmaları, simülatör geliştirmenin kaynak yoğun olduğunu ve daha uzun zaman çizelgeleri gerektirdiğini vurgulamıştır; MEB, sektör ortaklarıyla pilot simülatörleri entegre etmeyi taahhüt etmiştir. Son olarak, birçok paydaş çevresel sürdürülebilirlik ve öğrenci farkındalığı ihtiyacını vurgulamıştır. MEB, yeşil kriterlerin, enerji verimliliğinin, atık yönetiminin ve farkındalık kampanyalarının proje boyunca entegre edileceğini teyit etmiştir. Paydaş görüşme toplantısına ilişkin ayrıntılı tutanaklar ve fotoğraflar Ek 6'da sunulmuştur.

Toplantı süresince katılımcılara projenin amaçları, bileşenleri, uygulayıcı kurumlar, olası çevresel ve sosyal riskler ve etkiler, bunları yönetmeye yönelik tedbirler, uygulamada farklı tarafların rol ve sorumlulukları, projenin izleme ve raporlama süreçleri ile paydaş katılımı ve şikâyet mekanizması hakkında bilgi verilmiştir. Katılımcılar görüş, öneri ve sorularını paylaşmış ve MEB temsilcilerinden yanıt almışlardır.

Görüşme, toplantı tutanakları, katılımcı listeleri ve fotoğraflar ile belgelenmiştir. Kişisel verilerin korunması gereklilikleri doğrultusunda, katılımcı listeleri kamuya açık hale getirilmemekte ancak proje amaçları için arşivlenmektedir ve fotoğraflar kişilerin yüzlerini ortaya çıkarmayacak şekilde çekilmiştir. Görüşme sonrasında bu PKP ve diğer proje belgelerinde gerekli düzeltmeler yapılmış olup tüm belgeler proje yaşam döngüsü boyunca proje web sayfasında kamuya açık olarak erişilebilir kalacaktır.

3.2. Proje Paydaş İhtiyaçlarının Özeti ve Paydaş Katılımı için Yöntem, Araç ve Teknikler

Paydaşlara danışmak, girdilerini toplamak ve onlarla bilgi paylaşmak için bir dizi katılım yöntemi kullanılacaktır. İletişim araçlarının ve yöntemlerinin seçimi, proje etki düzeyi ve her bir paydaş grubunun özel ihtiyaçları ve endişeleri tarafından yönlendirilecektir. Proje boyunca Türkçe ana iletişim dili olmakla birlikte, katılım çabalarının etkinliğini artırmak ve tüm paydaş gruplarının katılımını sağlamak için diğer dillere ihtiyaç duyulduğu değerlendirilecektir. Tüm katılım faaliyetleri, güçlü ilişkiler kurmak ve anlamlı paydaş katılımını sağlamak için en etkili yaklaşımlar kullanılarak kültürel olarak uygun bir şekilde yürütülecektir.

Katılım yöntemleri ve amaçları aşağıda sunulmuştur. Tablo 3.

Tablo 3. Proje Kapsamında Uygulanacak Katılım Yöntemleri

Etkileşim Yöntemi	Yöntemin Uygulanması/Amacı	Hedef Paydaş
-------------------	----------------------------	--------------

Yazışmalar (mektuplar, telefon, e-Postalar)	- Proje gereksinimleri ve etkileri hakkında bilgi paylaşımı (özellikle teknik) - Proje uygulaması sırasında toplantılara ve önemli etkinliklere davetiyeler - İzin, lisans, devir işlemlerine ilişkin düzenlemeler, - Projenin uygulanması için kullanılacak bilgi ve veri talepleri	Diğer ilgili devlet yetkilileri ve hükümet yetkilileri, STK'ler, yerel yönetimler, akademi, ulusal ve yerel medya ve kuruluş/ajanslar
Yüz yüze/bire bir görüşmeler	- Bireysel bazda bilgi toplama, paydaşların hassas konularla ilgili endişelerini/görüşlerini dile getirmelerine olanak tanır - Kilit aktörlerle kişisel bağlantılar kurmak - Proje gereksinimleri ve etkileri/riskleri, uygulama takvimi vb. hakkında bilgi paylaşımı.	İlgili devlet makamları ve hükümet yetkilileri, STK'ler, yerel yönetimler, akademi, kuruluşlar/ajanslar, yükleniciler ve danışmanların temsilcileri
Resmî toplantılar	- Proje gereksinimleri ve etkileri hakkında bilgi paylaşımı - Bir grup kamu kurumundan projeye ilişkin yorum, geri bildirim, görüş ve algı alınması - Kamu kurumları ile ilişkilerin kurulması	Farklı ulusal ve yerel yönetim yetkilileri ve yetkilileri, STK'ler, akademi ve kuruluşlar/ajanslar, ulusal ve yerel medya
İstişareler (Online/Yüz yüze), Web Seminerleri	- Proje ve alt proje faaliyetlerinin kapsamı ve zaman çizelgesi hakkında geniş bir paydaş grubuyla, özellikle topluluklarla bilgi paylaşımı (özellikle teknik olmayan) - Bir grup paydaştan projeye ilgili yorum, geri bildirim, görüş ve algı almak - Proje ile ilgili şikâyet ve endişelerin toplanması - Etkilenen topluluklar ve gruplarla ilişkiler kurmak	Etkilenen topluluklar ve gruplar, yerel STK'ler, ulusal ve yerel yönetim temsilcileri/yetkilileri, işletmeler, kuruluşlar/ajanslar vb. dâhil olmak üzere proje boyunca belirlenen herhangi bir paydaş grubu.
Odak grup tartışmaları	- Savunmasız gruplar da dâhil olmak üzere belirli bir grup insanla belirli bir konu hakkında bilgi paylaşımı - Belirli bir gruptan projeye ilgili yorum, geri bildirim, görüş ve algı almak - Proje ile ilgili şikâyet ve endişelerin belirli bir gruptan toplanması - Proje faaliyetlerinin çevresel ve sosyal risklerinin ve belirli bir paydaş grubu üzerindeki etkilerinin izlenmesi - Belirli gruplarla ilişki kurmak	Toplantı sırasında paylaşılacak ve tartışılacak bilgilerle ilgili paydaş grupları, dezavantajlı gruplar

MEB web sitesi	- Projeyle ilgili bilgilerin paylaşılması ve ilerlemeyle ilgili güncellemelerin yapılması - Proje/alt proje ile ilgili dokümantasyon ve iletişim araçlarının açıklanması: Ç&S dokümanları (ÇSYP, PKP, sunumlar, broşürler, vb.) - Önemli etkinliklerin duyuruları (tarih/saat, mekân) - Şikâyet gönderimlerini etkinleştirme	Etkilenen topluluklar ve PAP'lar, ulusal ve yerel medya, akademi, STK'lar, işletmeler ve kuruluşlar/ajanslar dahil olmak üzere proje boyunca belirlenen herhangi bir paydaş grubu
Dijital iletişim araçları sosyal medya (Facebook, Twitter, Instagram hesapları, WhatsApp grupları), ulusal/yerel televizyon kanalları, radyo istasyonları, SMS vb.	- Teknik olmayan bilgi paylaşımı ve ilerleme güncellemeleri - Proje ile ilgili önemli olayların, tarihlerin ve yayınlanmış belgelerin duyuruları	Etkilenen topluluklar ve PAP'lar, ulusal ve yerel medya, akademi, STK'lar, işletmeler ve kuruluşlar/ajanslar dahil olmak üzere proje boyunca belirlenen herhangi bir paydaş grubu
Proje bilgilendirme broşürleri/broşürleri	- Düzenli güncellemeler sağlamak için kısa proje bilgilerinin paylaşılması - Arazi edinimi, arazi girişi ve çıkışı, proje uygulama takvimi, proje faaliyetlerinin ve alt projelerin kapsamı gibi belirli konularda paydaşların bilgilendirilmesi. - Sahaya özel proje bilgilerinin yayılması	Etkilenen topluluklar ve PAP'lar, işletmeler ve kuruluşlar/ajanslar dahil olmak üzere proje boyunca belirlenen herhangi bir paydaş grubu
Çevrimiçi toplantı (gerekirse alternatif araç)	- Savunmasız gruplar da dâhil olmak üzere bir grup insanla belirli bir konuda bilgi paylaşımı - Belirli bir gruptan proje ile ilgili yorum, geri bildirim, görüş ve algı almak - Bir gruptan proje ile ilgili şikâyetleri, endişeleri ve geri bildirimleri toplamak - Proje faaliyetlerinin bir grup üzerindeki çevresel ve sosyal etkilerinin ve risklerinin izlenmesi - Yerel topluluklarla ilişkilerin kurulması	Projeden etkilenen kişiler, savunmasız gruplar vb. dâhil olmak üzere proje boyunca tanımlanan herhangi bir paydaş grubu.
Şikâyet Mekanizması (GM)	- Tüm proje paydaşları tarafından alınan taleplerin (öneri, şikâyet, iltifat, bilgi talebi veya ihbarcı şikâyetleri gibi) alınması ve çözümlenmesi	Proje boyunca belirlenen herhangi bir paydaş grubu
Anket	- Proje sürecinden ve sonuçlarından memnuniyet	Binaların kullanıcıları

3.3. Paydaş Katılım Planı

Proje süresince izlenecek paydaş katılım sürecine genel bakış aşağıda verilmiştir:

Tablo 4. Paydaş Katılım Planı

Proje Aşaması	Tahmini Tarih/Saat Aralığı	Danışma Konusu/ Mesaj	Kullanılan Yöntem	Hedef Paydaşlar	Sorumluluk
Hazırlık	Bileşen faaliyetlerinin başlamasından önce Projenin ömrü boyunca	- Paydaşların Projenin kapsamı ve ihtiyaçları hakkında bilgilendirilmesi. - Paydaşlara şu konularda danışın • Projelendirme, • uygunluk kriterleri, • E&S riskleri ve etkileri, • önerilen etki azaltma önlemleri, - Daha iyi bir şekilde yeniden inşa etmek ÇSYP, Genel Müdürler	- Açılış toplantısı - Kamuoyu duyuruları - Teknik olmayan proje özetleri, sunumlar - Elektronik yayınlar - Sosyal medya, basın bültenleri - İstişare toplantıları - Dijital iletişim araçları - Afiş, broşür, broşür vb. - SMS - Online istişareler, web seminerleri, MEB ve ETKİM web siteleri, sosyal medya, SMS	- Projeden Etkilenen Taraflar - Dezavantajlı/Savunmasız bireyler veya gruplar - Diğer İlgili Taraflar	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
Uygulama	Projenin başlatılması ve faaliyetlerin ilk seferberliğinin sağlanmasının ardından; Uygulama sırasında gerektiği gibi periyodik olarak	- Paydaşları, ortaya çıkan sorunlar ve/veya sorunlar da dahil olmak üzere proje kapsamı ve devam eden faaliyetler hakkında bilgilendirin (örn. Sınıf yükseltmeleri, öğretmen eğitim	- Halka açık toplantılar - Dijital broşürler - Antrenman - Duyurular - Sosyal medya, basın bültenleri - MEB ve ETKİM web siteleri - İstişare toplantıları	- Projeden Etkilenen Taraflar - Dezavantajlı/Savunmasız bireyler veya gruplar - Diğer İlgili Taraflar	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB

		programları, dijital platform sunumu vb.) - E&S Belgeleri			
Ara Sınav Uygulaması	Proje uygulamasının orta noktasında veya önemli kilometre taşlarına ulaşıldığında	- İlerleme güncellemeleri, - Algı araştırması, - Geri bildirim toplama	- Teknik olmayan proje özetleri, sunumlar - Elektronik yayınlar - Sosyal medya, basın bültenleri - İstişare toplantıları - Dijital iletişim araçları - Afiş, broşür, broşür vb. - SMS - Online istişareler, web seminerleri, MEB ve ETKİM web siteleri, sosyal medya, SMS	- Projeden Etkilenen Taraflar - Dezavantajlı/Savunmasız bireyler veya gruplar - Diğer İlgili Taraflar	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
Sürekli İzleme	Proje uygulaması sırasında üç ayda bir	- Proje ilerlemesi, - Şikâyet mekanizması işlevselliği - Yanıt eylemleri - Paydaş katılımı	- - Proje panosu - - Şikayet günlükleri - - Geri bildirim raporları - Paydaş katılım kayıtları (tutanaklar, katılımcı listesi vb.)	- Projeden Etkilenen Taraflar - Dezavantajlı/Savunmasız bireyler veya gruplar - Diğer İlgili Taraflar	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
İşlem	Proje faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından; yıllık olarak ve platform/sınıf kullanımı sırasında gerektiği kadar	- E4J Projesi kapsamında tamamlanan faaliyetlere ilişkin paydaşların görüş ve algıları değerlendirilecek ve gelecekteki faaliyetleri bilgilendirmek ve/veya gerekirse iyileştirici önlemleri belirlemek için ilgili	- Kapanış Toplantısı - İstişare/bilgilendirme toplantıları - Dijital iletişim araçları, sosyal medya - Afiş, broşür, broşür vb. - SMS - Memnuniyet anketi	- Projeden Etkilenen Taraflar - Dezavantajlı/Savunmasız bireyler veya gruplar - Diğer İlgili Taraflar	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB

		konulara (örneğin, dijital platformlardaki kullanıcı geri bildirimleri, yükseltilmiş sınıflar ve eğitim sonuçları vb.) bakış açılarını (doğrudan/dolaylı olarak) toplanacaktır. - Devam eden şikâyet mekanizması işlevselliği izlenecek - İhtiyaca göre tazeleme veya ileri düzey eğitimler planlanacaktır.			
--	--	--	--	--	--

4. PAYDAŞ KATILIMI FAALİYETLERİNİN UYGULANMASI İÇİN KAYNAKLAR VE SORUMLULUKLAR

4.1. Kaynaklar

YEĞİTEK; PUB , PKP de dâhil olmak üzere projenin genel uygulamasından sorumlu olacaktır.

Açılış ve kapanış etkinlikleri, yerel veya ulusal bilgilendirme toplantıları, iletişim kampanyaları, eğitim ve diğer benzer faaliyetler dâhil olmak üzere PKP'nin uygulanması için tahmini bütçe 1 milyon ABD dolarıdır; ve bütçe tablosu aşağıda yer almaktadır:

Tablo 5. Paydaş Katılım Bütçesi

Bütçe Kategorisi	Miktar	Birim Maliyetler	Zamanlar/Yıllar	Toplam Maliyetler	Açıklamalar
1. Tahmini personel maaşları* ve ilgili giderler					
1 bir. Personel için seyahat masrafları	-	-	-	30.000 ABD Doları	Yüz yüze istişareler ve etkinlikler için
2. Etkinlikler					
2a'dır. Odak gruplarının ve halka açık toplantıların organizasyonu	80 etkinlik	4.000 ABD Doları	-	320.000 ABD Doları	Yüz yüze istişareler
3. İletişim kampanyaları					
3a'dır. Posterler, el ilanları	Paket ödeme	-	-	30.000 ABD Doları	Okullarda ve yerel topluluklarda farkındalık için
3b. Sosyal medya kampanyası	-	-	-	-	Dahili – maliyetsiz
4. Eğitimler					
4a'dır. Sosyal/çevresel konularda eğitim	6 seans	15.000 ABD Doları	-	90.000 ABD Doları	PUB, il memurları, öğretmenler için
4b. Proje Uygulama Birimi (PUB) ve yüklenici personeline yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (GBV) eğitimi	6 seans	15.000 ABD Doları	-	90.000 ABD Doları	Yüklenici ve MEB personeli ile
5. Yararlanıcı anketleri					
5a'dır. Proje ortası algı anketi	-	-	-	-	Dahili – maliyetsiz
5b. Proje sonu algı anketi	-	-	-	-	Dahili – maliyetsiz
6. Şikayet Mekanizması					

6a'dır. Genel Müdür komitelerinin eğitimi	2 mermi	10.000 ABD Doları	-	20.000 ABD Doları	İl ve ulusal şikayet ekipleri
6b. Şikayet mekanizması iletişim malzemeleri	Paket ödeme	-	-	30.000 ABD Doları	El ilanları, infografikler
7. Diğer masraflar					
7a'dır. Lojistik destekler	Paket ödeme	-	-	390.000 ABD Doları	Genişletilmiş lojistik, catering, mekân kiralama, görsel-işitsel ekipman, katılımcılar için ulaşım.
TOPLAM PAYDAŞ KATILIM BÜTÇESİ:				1.000.000 ABD Doları	

Not: *Maaş maliyetleri gösterge niteliğinde olabilir.

4.2. Roller ve Sorumluluklar

Paydaş Katılım Planının uygulanması, farklı taraflar arasında iş birliği yapılmasını gerektirir. Tablo 6 bu PKP'nin uygulanmasından sorumlu tarafları ve rollerini/sorumluluklarını özetlemektedir:

Tablo 6. PKP'nin Uygulanmasında Rol ve Sorumluluklar

Sorumlu Birim	Sorumluluk
PUB	- Tüm paydaş katılımı faaliyetlerinin genel çevresel ve sosyal yönetim sistemlerine dâhil edilmesi, - Paydaş katılımının ilerlemesini ve sonuçlarını üst yönetime ve personele iletmek için bir iç sistemin geliştirilmesi, - Şikâyet mekanizmaları ve paydaş katılımı ile ilgili süreçlerin uygun şekilde uygulanmasını sağlamak için PUB oluşumunun hızlandırılması ve izlenmesi, - Şikâyet mekanizmaları ve paydaş katılımı ile ilgili süreçlerin uygun şekilde uygulanmasını sağlamak için tarafların koordine edilmesi.
Sosyal Uzman (YEĞİTEK kapsamındaki PUB'dan)	Çevre uzmanı ve PUB'un diğer üyeleri ile yakın iş birliği içinde; - Bu PKP ile uyumlu olarak projeye özel paydaş katılım faaliyetlerinin planlanması ve uygulanması, - Paydaş katılımının PUB üyeleri ve diğer paydaşlar tarafından anlaşılmasını sağlamak, - Proje ile ilgili şikâyetlerin kayıt altına alınması ve takibinin yapılması - Proje kapsamındaki mağduriyetlerin çözülmesini yönetmek ve koordine etmek, - Paydaş katılımı ve diğer proje faaliyetleri ile ilgili önemli uyumsuzluk sorunlarını veya tekrar eden sorunları belirlemek için şikâyet kayıtlarını gözden geçirmek ve eylemler geliştirmek, tüm farklı GM seviyelerinden proje ile ilgili şikâyetleri konsolide etmek, PUB'u ve yönetimi çözüm süreci hakkında bilgilendirmek ve proje için konsolide GM raporları hazırlamak.
Çevre Uzmanı (YEĞİTEK kapsamındaki PUB'nun)	Sosyal uzman ve PUB'un diğer üyeleri ile yakın iş birliği içinde;

	• Genel PKP faaliyetleri ve proje ilerlemesi hakkında raporlamayı konsolide edilmesi, • Sosyal ve çevresel izlemenin yapılması.
Müteahhit	• PUB'un paydaşlarla olan ilişkileri ile ilgili her türlü konuda bilgilendirilmesini sağlamak, • Küçük inşaat faaliyetlerinden kaynaklanan şikayetlerin PUB ile yakın iş birliği içinde ve PUB tarafından yönlendirildiği şekilde iletilmesi ve çözülmesi, • Proje kapsamında tanımlanan planların hazırlanması, açıklanması ve uygulanması.
Satınalma Uzmanı	• İlgili Ç&S enstrümanlarının ihale dokümanlarına dâhil edilmesinin sağlanması

5. ŞİKÂyet MEKANİZMASI

Şikâyet Mekanizması (GM), yalnızca şikâyetlerin değil, aynı zamanda projeden etkilenen tarafların bir projenin çevresel ve sosyal performansı ile ilgili sorgularının, önerilerinin, olumlu geri bildirimlerinin ve endişelerinin zamanında sunulmasına ve yanıtlanmasına izin veren bir sistemdir. Proje kapsamında, Dünya Bankasının (WB) Çevresel ve Sosyal Standartlarına (ÇSS) uygun olarak şikâyet ve geri bildirimleri almak, değerlendirmek ve çözmek için şeffaf ve kapsamlı bir şikâyet mekanizması oluşturulmuştur.

Bu çerçevede, şikâyet mekanizması üzerinden gelen şikâyetler (bilgi hattına yapılan aramalar, proje e-posta adresine gönderilen talepler ve sorular, öneriler, olumlu geri bildirimler ve endişeler dahil) belirlenen PUB personeli tarafından anında kayıt altına alınır, değerlendirilir, ilgili birimden bilgi ve görüş talep edilir, yararlanıcıya iletilmek üzere bir cevap hazırlanır ve şikâyetçiye bir cevap gönderilir. Genel Müdür tarafından alınan talepler kayıt altına alındıktan sonra her üç ayda bir belirli bir formatta PUB ve Dünya Bankasına raporlanmaktadır.

Proje kapsamında paydaşlar şikâyetlerini ulusal düzeydeki Genel Müdürlere veya proje düzeyindeki Genel Müdürlere iletebilirler.

5.1. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER), 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkı Kanunu kapsamında tanınan hakların kullanılmasını kolaylaştırmak amacıyla kurulmuş bir iletişim platformudur. Başvurular, sisteme kayıtlı yaklaşık 60.000 idari birimden ilgili kamu kurumuna iletilir ve alıcı kurum tarafından işleme alınarak cevaplandırılır. Başvurular, kurumların web sitelerinde yer alan iletişim kanalları üzerinden de yapılabilirken CİMER, başvuruların en hızlı şekilde cevaplandırılmasını, gecikme durumunda birimlere haber verilmesini, tüm bu süreçlerin bir otomasyon sistemi dâhilinde yürütülmesini, istatistiki raporların alınmasını ve tüm sürecin merkezden izlenmesini amaçlamaktadır.

CİMER'e başvurular şu adresten yapılabilir:

- İnternet (www.cimer.gov.tr veya www.turkiye.gov.tr),
- Telefon hattı (ALO 150),
- Faks (+90 312 473 6494),
- Letter (T.C. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe/ANKARA)
- Valiliklerin, bakanlıkların ve kaymakamlıkların halkla ilişkiler masalarında bizzat bulunarak.

CİMER, yalnızca talebin şikâyet kategorisine girmesi durumunda isimsiz gönderimleri kabul eder. CİMER'e iletilen talepler 30 gün içerisinde sonuçlandırılır. Başvuru sahipleri bu süre içinde geri bildirim almadıkları takdirde şikâyetlerini CİMER'e yeniden iletebilir veya Kamu Denetçiliği Kurumuna (www.ombudsman.gov.tr) iletebilirler. CİMER, sadece Türkçe olarak yapılan başvuruları kabul etmektedir. Başvurular CİMER mobil uygulaması üzerinden de yapılabilir.

5.2. Proje – Seviye GM

Tablo 7. GM Adımları

Adım	Sürecin Tanımı	Zaman Çerçevesi	Sorumluluk
GM uygulama yapısı	Projenin Genel Müdürü, PUB tarafından merkezi olarak yönetilir. Tüm şikâyetler PUB aracılığıyla ele alınır ve paydaşlar için kolaylaştırılmış ve erişilebilir bir süreç sağlanır. GM, anonim olanlar da dâhil olmak üzere tüm şikâyetleri gizli bir şekilde kabul eder ve ele alır. Şikâyetler kategorize edilir ve çözüm için ilgili ekiplere iletilir, böylece şikâyetçilere zamanında yanıt ve geri bildirim sağlanır. Tüm şikâyet verileri kaydedilir ve izlenir, üç aylık ilerleme raporları paydaşlar ve Dünya Bankası ile paylaşılır. Bu merkezi yaklaşım, özellikle proje bağlamına göre uyarlanmış şeffaflık, kapsayıcılık ve hesap verebilirlik sağlar.	Devamlı	MTEGM ve ÖERHGM ile işbirliği içinde YEĞİTEK PUB
Şikâyet alımı	Şikâyetler aşağıdaki yollarla gönderilebilir 1. Ulusal kanallar: İnternet (www.cimer.gov.tr veya www.turkiye.gov.tr), Telefon hattı (ALO 150), Faks (+90 312 473 6494), Letter (T.C. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe/ANKARA) Valiliklerin, Bakanlıkların ve Kaymakamlıkların halkla ilişkiler masalarında bizzat bulunarak. 2. Proje düzeyinde kanallar (Kurulacak): • Özel yardım hattı (TBD) • Proje e-posta adresi (TBD) • Çevrimiçi şikâyet formu (Ek 2) YEĞİTEK web sitesi (TBD) altındaki proje sayfasında • MEB il ve ilçe müdürlüklerine (şahsen veya yazılı başvurular)	Devamlı	MTEGM ve ÖERHGM ile işbirliği içinde YEĞİTEK PUB
Sıralama, işleme	Alınan herhangi bir şikâyet, şikâyetleri yönetmekten ve ele almaktan sorumlu olan PUB'ya iletilir. Şikâyetler bir şikâyet günlüğüne kaydedilir (Ek 4) PUB tarafından sürdürülür, doğru izleme ve zamanında yanıtlar sağlar.	Şikâyet alındıktan hemen sonra	MTEGM ve ÖERHGM ile işbirliği içinde YEĞİTEK PUB

Adım	Sürecin Tanımı	Zaman Çerçevesi	Sorumluluk
Teşekkür ve takip	Şikâyetin alındığı, şikâyetçiye telefon/e-posta veya diğer geçerli araçlarla bildirilir.	Alınmasından itibaren 2 gün içinde	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
Doğrulama, soruşturma, eylem	Şikâyetin soruşturulması, YEĞİTEK PUB Sosyal ve Çevre Uzmanları, DGVET temsilcileri, ÖERHGM temsilcileri ve gerektiğinde diğer ilgili MEB Başkanlığı uzmanlarından oluşan Şikâyet Komitesi tarafından yürütülür. Önerilen bir çözüm PUB tarafından formüle edilir ve YEĞİTEK tarafından şikâyetçiye iletilir.	10 iş günü içinde	YEĞİTEK, PUB ve ilgili DG temsilcilerinden oluşan şikâyet komitesi
İzleme ve değerlendirme	Genel Müdürlük verileri her ay MEB üst yönetimine raporlanacaktır. PUB Koordinatörü izleme ve değerlendirmeden sorumlu olacaktır.	Aylık olarak MEB Üst Yönetimine Dünya Bankası'na üç ayda bir	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
Geri bildirimin sağlanması	Şikâyetçilerden şikâyetin çözümünden memnuniyetlerine ilişkin geri bildirimler, şikâyetçinin tercih ettiği iletişim kanalı üzerinden şikâyetçi ile iletişime geçilerek toplanacaktır. Buna ek olarak izleme toplantıları ve yenileme sonrası anket yoluyla geri bildirim sağlanacaktır.	Şikâyet çözüldükten sonra Tadilat çalışmalarının tamamlanmasının ardından	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
Antrenman	PUB'daki personel/danışmanlar, Yükleniciler için eğitim ihtiyaçları aşağıdaki gibidir: - Genel Müdürün operasyonel işlemleri, - şikâyetlerin alınması ve kapatılmasına ilişkin prosedürler (Cİ/CT ile ilgili şikâyetlerin ele alınmasına ilişkin prosedürler dahil)	Sahada herhangi bir inşaat işine başlamadan önce Altı ayda bir tazeleyiciler	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB
İlgiliye şikâyetin çözülmesini takiben tazminatların ödenmesi	Tazminat ödenmesi gerekiyorsa MEB Hukuk İşleri ile koordineli olarak belirlenecek ve Türk mevzuatına göre işlenecektir.	Duruma göre	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB

Adım	Sürecin Tanımı	Zaman Çerçevesi	Sorumluluk
İtiraz süreci	Bir şikâyetçi, ilk şikâyet ele alma süreci yoluyla sağlanan çözümünden memnun kalmazsa e-posta, resmi proje web sitesi gibi çeşitli mevcut kanallar aracılığıyla veya belirlenen ofislerde şahsen itirazda bulunma hakkına sahiptir. İtiraz, orijinal şikâyete bir referans, memnuniyetsizlik nedenlerinin ayrıntılı bir açıklaması ve ek destekleyici belgeler içermelidir. Bir itiraz alındığında, üst düzey bir yetkili veya PUB içindeki bağımsız bir komite tarafından incelenecektir. Bu gözden geçirme, ilk çözümün yeterliliğini değerlendirecek ve daha fazla düzeltici önlemin gerekip gerekmediğini belirleyecektir. İtiraz süreci boyunca, şikâyetçi ilerleme ve çözüm için beklenen zaman çizelgesi hakkında bilgilendirilecektir. Gerekirse kapsamlı bir inceleme sağlamak için ilgili teknik veya sosyal uzmanlarla istişareler yapılabilir. İtiraz incelemesinin tamamlanmasının ardından, nihai bir karar şikâyetçiye belirli bir süre içinde genellikle 15 iş günü içinde iletilecektir. Şikâyetçi nihai karardan memnun kalmazsa, endişelerini daha fazla takip edebilecekleri ulusal şikâyet platformları (örneğin, CİMER, YİMER) gibi ek dış yükseltme mekanizmaları hakkında bilgilendirilecektir. Tüm itirazlar ve çözümleri sistematik olarak belgelenecek ve şikâyet takip sistemine dahil edilecek, şeffaflık ve sürekli iyileştirmeyi sağlamak için ilgili paydaşlarla paylaşılan periyodik raporlar ile desteklenecektir.	Tüm proje süresi	MTEGM ve ÖERHGM ile iş birliği içinde YEĞİTEK PUB Hukuki Yollar ve Eskalasyon

GM, şikâyetçinin şikâyetin önerilen çözümünden memnun kalmaması durumunda bir temyiz süreci sağlayacaktır. Şikâyeti çözmek için mümkün olan tüm yollar önerildikten sonra ve şikâyetçi hala tatmin olmadıysa yasal başvuru hakları konusunda bilgilendirilecektir.

5.3. İşçinin Şikâyet Mekanizması

MEB'in Genel Müdürlüğü ayrıca işçilerin şikâyetlerini ve önerilerini (bilgi talepleri veya bilgi uçurma şikâyetleri dahil) ele almak için kendini uyarlayacak ve geliştirecektir. İşe başlamadan önce, WGM birden fazla kanal üzerinden erişilebilirliğini sağlayacaktır. Bu kanallar arasında yorum/şikâyet formları, öneri kutuları, e-posta adresleri, telefon yardım hattı ve belirlenmiş bir odak noktası departmanı yer alacaktır. MEB Proje Yürütücüsü, yüklenicilerin, işlerin başlamasından önce, alt yükleniciler de dâhil olmak üzere işgücü (sözleşmeli işçiler) için bir şikâyet mekanizması geliştirmelerini ve uygulamalarını gerektirecektir.

Şikâyet mekanizması aşağıdaki ilkelere bağlı kalacaktır:

- **Şeffaflık:** çalışanların misilleme korkusu olmadan şikâyetlerini özgürce iletmelerine izin vermek.

- **Gizlilik:** şikâyetlerin yalnızca yetkili personel tarafından ele alınmasını sağlamak.
- **Adil çözüm:** adil sonuçlar elde etmek için şikâyetleri 15 iş günü içinde ele almak.
- **Erişilebilirlik:** Kolay raporlamayı kolaylaştırmak için birden fazla gönderim kanalı sağlamak
- **Misilleme Yapmama:** şikâyetçilerin herhangi bir ayrımcılık veya olumsuz eylemle karşılaşmamasını sağlamak.

WGM, tüm proje çalışanlarına verilen personel oryantasyon eğitimi sırasında açıklanacaktır. Bir şikâyet alındığında, PUB iki (2) iş günü içinde alındığını onaylayacak ve şikâyetçiye yanıt zaman çizelgeleri ve sonraki adımlar hakkında bilgi verecektir. Şikâyetin öneri kutuları aracılığıyla iletilmesi halinde işyerlerinde öneri kutularının haftalık olarak açılması şartıyla öneri kutusunun açıldığı tarihten itibaren iki gün içinde şikâyetçiye bilgi verilecektir. Yüklenicinin sosyal uzmanı ve ilgili personeli iki hafta içinde soruşturma yapacak ve mağduriyeti çözmeye çalışacaktır. İki hafta sonra şikâyetçiye şikâyetin çözüldüğü bildirilecektir. Yükleniciler, kendilerine sunulan şikâyetlerin yazılı kopyalarını ve bu şikâyetlerin yazılı bir listesini saklayacaktır.

Denetçiler, proje yöneticileri veya herhangi bir yönetim personeli tarafından alınanlar da dâhil olmak üzere tüm şikâyetler, şikâyet günlüğüne kaydedilecektir. Mekanizma, işyerinde taciz ve cinsel tacizle ilgili şikâyetleri ele almak için özel bir prosedür içerecektir. Bu şikâyet süreci, eğitilmiş personel tarafından yürütülecek ve tüm şikâyetler veri korumalı bir veri tabanında güvenli bir şekilde saklanacaktır. Şikâyet mekanizması ile ilgili bilgiler; duyuru panoları, öneri/şikâyet kutuları ve diğer erişilebilir araçlar aracılığıyla tüm proje çalışanlarına (doğrudan ve sözleşmeli) kolayca sunulacaktır. GM Odak Noktaları, gizliliği sağlarken şikâyet mekanizmasını etkin bir şekilde işletmek için eğitilecektir.

İnşaat müteahhitlerinin halihazırda kurulmuş bir İşçi Genel Müdürlüğü varsa bu bölümde belirtilen usul ve esaslara uygun olması ve proje ile ilgili kayıtların ayrı tutulması koşuluyla kullanabileceklerdir. Yüklenicinin seferberlik aşamasından önce bir İşçi Genel Müdürü kurması ve proje faaliyetleri boyunca işletmesi ve bakımını yapması gerekliliği ihale dokümanlarında yer alacaktır.

Yükleniciler, GM günlüklerini standart raporlama prosedürlerinin bir parçası olarak aylık olarak MEB PUB'un sosyal uzmanına sunacaklardır. MEB sosyal uzmanı, proje süresi boyunca tüm şikâyetlerin bir ana listesini tutacaktır.

5.4. Cinsel İstismar ve Cinsel Taciz

Şikâyet mekanizması, Cinsel İstismar/Cinsel Taciz (Cİ/CT) şikâyetlerini güvenli ve etik bir şekilde yönetmek için özel olarak tasarlanacak ve haysiyet, gizlilik ve güvenliğe öncelik veren hayatta kalan merkezli bir yaklaşım sağlayacaktır. Projenin Genel Müdürü, ulusal yasal çerçevelere ve uluslararası iyi uygulamalara uyarken Cİ/CT şikâyetlerinin ele alınmasında hesap verebilirlik ve şeffaflık da sağlayacaktır.

Gizli Raporlama Kanalları:

- Gizliliği sağlamak için Cİ/CT şikâyetleri için özel bir yardım hattı ve e-posta adresi kurulacaktır.
- Proje sahalarında bulunan öneri/şikâyet kutuları, isimsiz raporlamaya izin verecektir.
- Yüz yüze raporlama, PUB ve yüklenici düzeyinde belirlenmiş eğitilmiş personel aracılığıyla da sağlanacaktır.

Hayatta Kalan Merkezli Yaklaşım:

- Şikâyetler; hayatta kalanın onuruna, güvenliğine ve gizliliğine saygı gösterilecek şekilde alınacak ve belgelenecektir.
- Raporlama, yalnızca hayatta kalanın bilgilendirilmiş rızası ile devam edecektir.

Ulusal Yönlendirme Sistemleri ile Entegrasyon:

- Bir Cİ/CT şikâyeti bildirilirse Türk ulusal çerçevelerinde belirtildiği gibi kolluk kuvvetleri veya destek hizmetleri de dâhil olmak üzere derhal uygun ulusal sevk sistemine yönlendirilecektir.
- Hayatta kalanlar, doğrudan polise bildirimde bulunma veya Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı aracılığıyla destek hizmetlerine erişme seçeneğine sahip olacaklar.

Eğitimli Personel:

- Cİ/CT şikâyetlerini ele alan personel, hayatta kalanlara duyarlı yaklaşımlar ve etik dokümantasyon konusunda özel eğitim alacaktır.
- Personel; hayatta kalanların hakları, destek hizmetleri ve mevcut yasal seçenekler hakkında bilgilendirilmesini sağlayacaktır.
- Güvenli Dokümantasyon ve Raporlama:
- Cİ/CT şikâyetlerinin tüm detayları, yalnızca yetkili personelin erişebileceği güvenli bir şikâyet veri tabanına kaydedilecektir.
- Şikâyetler, gizliliği korumak ve bireyleri tanımlamadan eğilimlerin doğru bir şekilde raporlanmasına izin vermek için ayrı olarak izlenecektir.

5.4.1. Cİ/CT Şikâyetlerini Ele Alma Adımları:

- Şikâyetin Alınması:** Şikâyetler, GM kanallarından herhangi biri (yardım hattı, e-posta, yüz yüze veya şikâyet kutuları) aracılığıyla gönderilebilir. Şikâyetçi, sürecin gizliliği ve mevcut yönlendirme yolları hakkında bilgilendirilecektir.
- İlk Değerlendirme ve Anında Yanıt:** Şikâyet, aciliyeti belirlemek için derhal değerlendirilecektir. Gerekirse hayatta kalan kişi 24 saat içinde tıbbi, hukuki ve psikolojik destek hizmetlerine bağlanacaktır.
- Ulusal Sistemlere Yönlendirme:** Şikâyet, Türk yasalarında tanımlandığı şekilde Cİ/CT kapsamına giriyorsa derhal ulusal sevk sistemine yönlendirilecektir. Bu, uygun olduğu şekilde kolluk kuvvetlerine, destek hizmetlerine veya ilgili kurumlara bildirimde bulunmayı içerir.
- Çözüm ve Geri Bildirim:** Hayatta kalanlar, alınan önlemler ve elde edilen kararlar hakkında bilgilendirilecek ve süreç boyunca rızalarının ve güvenliklerinin önceliklendirilmesi sağlanacaktır.
- İzleme ve Raporlama:** UU, Cİ/CT şikâyet ele alma işleminin uygulanmasını izleyecek ve Dünya Bankasına iki yılda bir sunulan raporlara nitel ve nicel verileri dâhil edecektir. Hayatta kalanların kimliklerini korumak için tüm veriler anonim hale getirilecektir.

5.4.2. Farkındalık Yaratma

- Çalışanlar ve paydaşlar, oryantasyon eğitimi sırasında, duyuru panoları ve proje materyalleri aracılığıyla Cİ/CT raporlama kanalları ve prosedürleri hakkında bilgilendirilecektir.
- Bilinçlendirme kampanyaları, işyeri davranışını ele alacak ve SEA / SH olaylarına karşı sıfır toleransı teşvik edecektir.

6. İZLEME VE RAPORLAMA

6.1. PKP Uygulamasının Nasıl İzleneceği ve Raporlanacağına Özeti

PKP'in uygulanması, YEĞİTEK PUB tarafından koordine edilen Projenin İzleme ve Değerlendirme (İ&K) sistemi aracılığıyla izlenecektir. MEB'in elektronik platformları (EBA, MEİ İletişim Merkezi (MEBİM), anketler ve istişare toplantıları aracılığıyla paydaş geri bildirimleri düzenli olarak toplanacaktır. Öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler/veliler ile periyodik telefon veya çevrimiçi etkileşim gibi sosyal yardım faaliyetleri, proje faaliyetlerinin erişilebilirliğinin, kalitesinin ve kapsayıcılığının izlenmesine yardımcı olacaktır.

Paydaş katılım faaliyetlerinin dokümantasyonu PUB arşivinde saklanacaktır. Danışma faaliyetleri ile ilgili bilgiler, Ç&S İlerleme Raporları kapsamında Banka'ya bildirilecek ve aşağıdakileri içerecek (ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere),

- Yapılan konsültasyonların sayısı ve türleri,
- Katılımcıların sayısı ve çeşitliliği (cinsiyete, paydaş türüne ve konuma göre ayrıştırılmış),
- Tartışılan temel konular ve istişareler sırasında alınan paydaş geri bildirimleri,
- Cinsiyete, bölgeye, şikâyet türüne ve duruma göre kategorize edilmiş şikâyetlerin sayısı (örneğin, çözüldü, beklemede, iletildi),
- Paydaş girdilerine dayalı olarak proje tasarımı ve uygulamasında yapılan değişiklikler.

Yapılandırılmış ve şeffaf izlemeyi sağlamak için, aşağıdaki çerçeve şurada açıklanmıştır: Tablo 8 uygulanacaktır.

Tablo 8. İzleme Göstergeleri

Konu	Anahtar Performans Göstergesi
Paydaş Katılım Faaliyetleri	Paydaş istişarelerinin sayısı ve türü Planlanan paydaş katılım faaliyetlerindeki katılımcı sayısı (kategoriler ve cinsiyete göre ayrıştırılmış veriler) Sosyal medyanın ulaştığı kişi sayısı Proje platformlarında yayınlanan güncellemelerin sıklığı Hassas grupları hedef alan sosyal yardım faaliyetlerinin sayısı
Şikâyet	Alınan şikâyet sayısı (cinsiyet, il ve şikâyet kategorisine göre ayrıştırılmış) Açık veya kapalı şikâyetlerin sayısı Ortalama şikâyet çözüm süresi Şikâyet türleri Geçersiz şikâyetlerin sayısı (şikâyet formları, diğer çevrimiçi ve çevrimdışı iletişim yöntemleri vb.) Bilgi hattı şikâyetleri ve çağrılar için ortalama yanıt süresi

6.2. Paydaş Gruplarına Geri Bildirim

Projeye özel bilgilendirme toplantıları PUB tarafından gerçekleştirilecektir. Tüm çevresel ve sosyal değerlendirme belgelerinin taslak versiyonları için istişare toplantılarının düzenlenmesine ilişkin duyurular, PUB Çevre ve Sosyal Uzmanları liderliğinde ilgili il/ilçe Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından yapılacaktır. Bu toplantıların lojistiği ve organizasyonu için gerekli hizmetler sağlanacaktır. Bilgilendirme toplantılarının duyuruları resmi yazışmalar, e-postalar, proje web sitesi, proje/Bakanlık sosyal medya hesapları (veya benzeri iletişim araçları ve platformları) aracılığıyla yapılacaktır.

Ç&S ve PUB'dan diğer teknik uzmanlar tüm toplantılara katılacak ve ÇSYP'nin içeriğini sunacaktır: (i) projenin teknik özeti, (ii) projenin potansiyel çevresel ve sosyal etkileri/riskleri ve bu etkileri/riskleri kontrol etmeye yönelik önlemler, (iii) projenin uygulanmasında sorumlu tarafların rolleri ve sorumlulukları, (iv) ve şikâyet mekanizması. Söz konusu bilgilendirme toplantılarına ilişkin detaylar, toplantının tamamlanmasını takiben projenin resmî web sitesinde yayımlanacaktır.

Proje süresi boyunca, PUB' un sosyal uzmanı ilgili paydaş gruplarıyla iletişimi sürdürecektir. Paydaşlar, projenin çevresel ve sosyal performansı, paydaş katılım planı, şikâyet mekanizmasının uygulanması ve projenin genel ilerlemesi hakkında bilgilendirilecektir.

PKP; istişareleri, gündeme getirilen sorunları, alınan eylemleri, çıkarılan dersleri ve istişare sürecindeki düzenlemeleri yakalamak için periyodik olarak güncellenen canlı bir belgedir. PUB, planlanan faaliyetlere katılımı izleyecek ve hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını veya yaklaşımın değiştirilmesi gerekip gerekmediğini belirlemek için sonuçları değerlendirecektir. Şikâyetlerin, soruşturmaların ve olayların özetleri düzeltici veya önleyici faaliyetlerin durumu ile birlikte derlenecek ve proje üst yönetimine sunulacaktır. Bu özetler, şikâyetlerin sayısını ve niteliğini ve yanıtların etkinliğini değerlendirmeye yardımcı olacaktır. Halkın katılımı faaliyetlerine ilişkin bilgiler, paydaşlara yıllık olarak çeşitli formatlarda iletilebilecektir.

7. EKLER

Ek 1. Toplantı ve İstişare Kayıtları için Örnek Tablo

Paydaş (Grup veya Bireysel)	Konsültasyon Tarihleri	Geri Bildirimin Özeti	Proje Uygulama Ekibinin Yanıtı	Takip Eylemi/Sonraki Adımlar	Takip Eylem(ler)ini Tamamlamak için Zaman Çizelgesi / Tarih

Ek 2. Şikayet Kayıt Formu

Şikayetin Alındığı Yer/ Alınan Şikayetlerin Yeri	Tarih/ Tarih
Alan Yetkilinin Adı/ Sorumlu Kişinin Adı	Şikayet Kayıt No/ Şikayet Kayıt Numarası
Şikayete Konu Alanın Koordinatları/ Şikayete Konu Olan Alanın Koordinatları	
ŞİKAYET SAHİBİ HAKKINDA BİLGİ / COMPLAINANT INFO Şikayet Sahibi kimlik bilgilerini vermeden anonim olarak doldurabilir, ancak kendisine geri dönüş şeklini bu formda belirtmesi gerekmektedir. / The Complainant may submit application anonymously, however in this form the Complainant should indicate the feedback mechanism to respond.	
Reklam Soyad/ Adınız Soyadınız	Şikayetin Geliş Yolu / Şikayet Şekli:
TC Kimlik No/ Kimlik Numarası	Telefon- Ücretsiz hat / Telefon – Ücretsiz telefon hattı ☐
Telefon/ E-Posta Telefon/ E-posta	İstişare Toplantısı/ İstişare toplantısı ☐
Mahalle-Köy-İlçe-il/ Mahalle-Köy – İlçe - İlçe	Dilekçe / Dilekçe ☐
ŞİKAYET DETAYLARI / ŞİKAYET DETAYLARI	
Şikayet Konusu / Şikâyet	
Şikayet sahibi tarafından talep edilen çözüm / Şikayetçi tarafından talep edilen çözüm	
Şikayeti Alan Yetkilinin Ad Soyad ve İmzası / Şikayet Sahibinin Ad Soyad ve İmzası / Name Surname and Signature of the Registerer Name Surname and Signature of Complainant	

Ek 3. Şikayet Kapanış Formu

Şikayet kapanış numarası:	
Gerekli acil eylemi tanımlayın:	
Tazminat Gerekli (Evet/Hayır)	<i>Cevabınız evet ise, lütfen açıklama yapın</i>
DÜZELTİCİ EYLEMİN VE KARARIN KONTROLÜ	
Düzeltilme eyleminin aşamaları	Son Başvuru Tarihi ve Sorumlu Kurumlar
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9	

Ek 4. Şikayet Günlüğü

Şikayet ve Öneri Kayıt Numarası	Şikayet/Öneri İçi Kanal ile İlgili Ayrıntılar				Şikayetçi Hakkında				Şikayet/Öneri Hakkında				İşlem Yapıldı						Şikayet/Öneri Kapanışı için Destekleyici Belgeler Uygun	Şikayet Kapatılamadıysa/Çözülemediyse		
	Şikayet Formu, Topluluk Toplantısı, Telefon, CİMER, YİMER, MEB ihbar hattı vb.	Şikayetin Alındığı Tarih	Şikayet/Öneri Alan KişiAdı/Soyadı ve GöreviŞikayet Düzeyi (MEB Genel Müdürlüğü Düzeyi, PKB Düzeyi, Bakanlık Düzeyi vb.)	Şikayet Düzeyi (PUB, denetim danışmanı, il müdürlükleri, Bakanlık, CİMER, YİMER, MEB ihbar hattı vb.)	Şikayetçinin Adı ve Soyadı*	Şikayetçinin Cinsiyeti	Şikayetçinin E-posta Adresi*	Şikayetçinin Telefon Numarası*	C/S'nin İlgili Olduğu İl	Şikayet/Öneri ile İlgili Bina/Kurum (Alt Proje)	Şikayet/Öneri ile İlgili Proje Bileşeni	Şikayet Kategorisi (Dijital erişim sorunları, platform performansı, eğitim sunum kalitesi, Eğitim Teknolojisi kuluçka desteği, yenileme ile ilgili, çevre sorunları, bina girişlerine erişimin kısıtlanması, hasar, işçilerle ilgili şikayetler, kazalar, çalışma koşulları, çalışan hakları, cinsel sömürü ve istismar, cinsel taciz vb.)	Şikayet/Öneri Özeti	Şikayetçiye şikayetin/önerinin sisteme ulaştığının bildirildiği ve değerlendirmeye alındığı tarih	Şikayetin Durumu Açık, Kapalı, Beklemede	Şikayet/Önerinin Çözüm İçin Yönlendirildiği Kişi/Departman	Eylem Planlanan	Şikayetin ele alınması için son tarih	Şikayetin Kapalı Tarihi			

EK 5. Paydaş Görüş Formu

A. Katılımcı Profili

1. Görevinizi/rolünüzü belirtin:

- Öğretmen
- Okul yöneticisi
- İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü personeli
- Öğrenci
- Veli
- Eğitim Teknolojisi girişimcisi
- STK temsilcisi
- Üniversite/akademisyen
- Diğer: _____

2. Kurum türünüz:

- İlkokul
- Ortaokul
- Lise
- Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM)
- Millî Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı (Genel Müdürlük vb.)
- İl / İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- Üniversite / Araştırma Enstitüsü
- STK
- Özel Sektör / Girişim
- Kamu Kurumu (diğer)
- Diğer: _____

3. Yaş:

- 12-14
- 15-17
- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56+

4. Cinsiyet:

- Kadın
- Erkek

5. Teknoloji kullanım seviyeniz:

- Başlangıç

- Orta
- İleri
- Uzman

6. Eğitim sektöründe hizmet yılınız:

- 0-5 yıl
- 6-15 yıl
- 16-25 yıl
- 25+ yıl

Bölüm I

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Özelinde Sorular

Dijital Eğitim Deneyimi

1. Aşağıdakilerden hangisi dijital eğitim araçlarını kullanımınızı en iyi ifade eder? (Bir seçenek)

- ☐ Çok sık kullanıyorum, sorunsuz kullanıyorum.
- ☐ Sık kullanıyorum ama teknik destek ihtiyacım oluyor.
- ☐ Arada sırada kullanıyorum, kullanım becerilerimi geliştirmem gerekiyor.
- ☐ Nadiren kullanıyorum, araçların kullanımını öğrenmem gerekiyor.
- ☐ Hiç kullanmıyorum, eğitim almam şart.

2. Eğitimde teknoloji kullanımında karşılaştığınız en büyük zorlukları işaretleyiniz (En fazla 3 seçenek):

- ☐ Donanım eksikliği (bilgisayar, tablet vs.)
- ☐ İnternet bağlantısı problemleri
- ☐ İçerik eksikliği veya yetersizliği
- ☐ Teknik bilgi eksikliği
- ☐ Öğrenci ilgisizliği veya düşük motivasyon
- ☐ Yönetici desteği eksikliği
- ☐ Eğitim içeriği ile teknoloji entegrasyonunun zayıf olması
- ☐ Diğer: _____

3. Yapay zekâ destekli eğitim araçlarından öncelikli beklentileriniz nelerdir? (En fazla 2 seçenek):

- ☐ Kişiselleştirilmiş öğrenme imkânı
- ☐ Öğrenci performansının gerçek zamanlı izlenmesi
- ☐ Otomatik geri bildirim ve değerlendirme
- ☐ Öğretmenlerin iş yükünü azaltacak destekleyici sistemler
- ☐ Öğrencilerin katılımını ve motivasyonunu artıracak etkileşimli uygulamalar
- ☐ Diğer: _____

İçerik ve Teknoloji İhtiyaçları

4. Daha fazla dijital içeriğe ihtiyaç duyduğunuz öncelikli konuları belirtiniz (En fazla 3 seçenek):

- ☐ Matematik ve fen bilimleri
- ☐ Dil eğitimi ve edebiyat
- ☐ Sosyal bilimler (tarih, coğrafya, vatandaşlık)
- ☐ Bilgisayar ve programlama
- ☐ Yeşil teknolojiler ve çevre eğitimi
- ☐ Sanal veya artırılmış gerçeklik uygulamaları
- ☐ Dijital okuryazarlık ve siber güvenlik
- ☐ Özel eğitim içerikleri
- ☐ Mesleki eğitim içerikleri
- ☐ Diğer: _____

5. **Sanal veya artırılmış gerçeklik gibi ileri teknolojilerin eğitimde kullanımı hakkında görüşünüz nedir?** (Açık uçlu)

Beceri Geliştirme

6. **Öğrencilerde hangi dijital becerilerin geliştirilmesinin en kritik olduğunu düşünüyorsunuz? (En fazla 3 seçenek):**

- ☐ Temel bilgisayar ve internet kullanımı
- ☐ Yazılım ve kodlama
- ☐ Dijital içerik üretimi (video, animasyon, sunum vs.)
- ☐ Sosyal medya ve etik dijital kullanım
- ☐ Siber güvenlik ve kişisel veri koruma
- ☐ Sanal ve artırılmış gerçeklik uygulamaları
- ☐ Yapay zekâ ve robotik uygulamaları
- ☐ Çevrimiçi iş birliği ve iletişim araçları
- ☐ Diğer: _____

7. **Yeşil teknolojiler ve sürdürülebilirlik eğitimi hakkında düşünceleriniz nelerdir?** (Açık uçlu)

İş birliği ve Ekosistem

8. **Eğitim-teknoloji-sanayi iş birliğini güçlendirmek için hangilerinin öncelikli olduğunu düşünüyorsunuz? (En fazla 2 seçenek):**

- ☐ Okul-sektör iş birliği projeleri

- ☐ Öğretmenlere yönelik sanayi ziyaretleri ve eğitimleri
- ☐ Özel sektörün eğitim içeriklerine ve teknolojilere doğrudan katkısı
- ☐ Öğrenci stajları ve işbaşı eğitimleri
- ☐ Okul dışı öğrenme ortamlarının artırılması
- ☐ Diğer: _____

9. **Dijital eğitimde fırsat eşitliğini sağlamada en önemli faktör hangisidir? (Bir seçenek):**

- ☐ İnternet altyapısının güçlendirilmesi
- ☐ Her öğrenciye cihaz sağlanması
- ☐ Öğretmen eğitimlerinin yaygınlaştırılması
- ☐ Erişilebilir dijital içeriklerin artırılması
- ☐ Öğrenci ve veli farkındalığının artırılması
- ☐ Diğer: _____

Rolünüze Özel Değerlendirme

10. **YEĞİTEK'in dijital eğitim liderliğini güçlendirmek için hangi alanlarda öncelikli çalışmalar yapılmalıdır? (En fazla 3 seçenek):**

- ☐ Dijital altyapının güçlendirilmesi
- ☐ İçerik geliştirme ve çeşitlendirme
- ☐ Öğretmenlerin dijital becerilerinin artırılması
- ☐ Yapay zekâ destekli uygulamalar geliştirilmesi
- ☐ Eğitimde AR/VR kullanımının yaygınlaştırılması
- ☐ Eğitim teknolojisi girişimcilerinin desteklenmesi
- ☐ Okul-sanayi iş birliğinin artırılması
- ☐ Dijital güvenlik ve etik konularında farkındalık çalışmaları
- ☐ Diğer: _____

11. **Bu projede nasıl katkı sağlayabilirsiniz? (Açık uçlu)**

Değerlendirme

12. **YEĞİTEK'in dijital eğitim liderliğini güçlendirmek için en önemli öneriniz nedir? (Açık uçlu)**

Bölüm II

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Özelinde Sorular

Fiziksel ve Dijital Öğrenme Ortamları

1. Okulunuzda modernizasyon yapılması gereken atölyeler hangileri? (En fazla 3 seçim)

- ☐ Elektrik/Elektronik Teknolojisi
- ☐ Endüstriyel Otomasyon
- ☐ Bilişim Teknolojileri
- ☐ Makine
- ☐ Motorlu Araçlar
- ☐ Sağlık Hizmetleri
- ☐ Kimya Teknolojisi
- ☐ Metal Teknolojisi
- ☐ Yenilenebilir Enerji Teknolojileri
- ☐ Mobilya ve İç Mekân Tasarımı
- ☐ Havacılık ve Uzay Teknolojisi
- ☐ Uçak Bakım
- ☐ Gemi Yapımı
- ☐ Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme
- ☐ Makine ve Tasarım Teknolojisi
- ☐ Plastik Teknolojisi
- ☐ Mikromekanik
- ☐ Tarım
- ☐ Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı
- ☐ İnşaat Teknolojisi
- ☐ Biyomedikal Cihaz Teknolojileri
- ☐ Hasta ve Yaşlı Bakım
- ☐ Grafik ve Fotoğraf
- ☐ Çocuk Gelişimi ve Eğitimi
- ☐ Denizcilik
- ☐ Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri
- ☐ Muhasebe ve Finansman

- ☐ Radyo-Televizyon
- ☐ Ulaştırma Hizmetleri
- ☐ Yiyecek İçecek Hizmetleri
- ☐ Gıda Teknolojisi
- ☐ Siber Güvenlik
- ☐ Diğer: _____

2. **Kurumunuzda aşağıdaki alanlardan hangilerinde iyileştirmeye ihtiyaç vardır? (Birden fazla seçebilirsiniz)**

- ☐ Sınıflar
- ☐ Atölyeler / Mesleki eğitim alanları
- ☐ Özel eğitim sınıfları
- ☐ Bilgisayar laboratuvarları
- ☐ Akıllı tahtalar / Teknolojik donanım
- ☐ İnternet altyapısı
- ☐ VR / Simülasyon araçları
- ☐ Ulaşım zorluğu yaşayan/hastanede eğitim alan öğrenciler için özel alanlar

3. **Modern laboratuvar tasarımında en çok hangi ihtiyaçlar öne çıkmaktadır? (Birden fazla seçebilirsiniz)**

- ☐ Endüstri 4.0 uyumlu ekipman
- ☐ Simülasyon/VR tabanlı sistemler
- ☐ Yapay zekâ destekli ölçüm ve analiz cihazları
- ☐ Ergonomik ve güvenli donanımlar
- ☐ Çevre dostu, enerji verimli ekipmanlar
- ☐ Diğer: _____

Dijital İçerik ve Öğrenme Teknolojileri

4. **Kurumunuzda girişimcilik, proje geliştirme veya özel sektörle iş birliği çalışmaları yürütülüyor mu?**

☐ Evet

☐ Hayır

Açıklamak isterseniz: _____

5. **Okullarınızın öğrenciler ve öğretmenler için gerekli dijital içeriklere erişim düzeyini nasıl değerlendiriyorsunuz?**

☐ Çok yetersiz – Dijital içeriklere erişim son derece sınırlı veya neredeyse hiç yok

☐ Yetersiz – Dijital içeriklere kısmi erişim sağlanabiliyor, ancak çoğu zaman yetersiz kalıyor

☐ Orta düzeyde – Dijital içerik erişimi çoğunlukla sağlanabiliyor, ancak geliştirmeye ihtiyaç var

☐ Yeterli – Dijital içeriklere erişim büyük ölçüde yeterli, öğrenciler ve öğretmenler ihtiyaç duydukları içeriklere ulaşabiliyor

☐ Çok yeterli – Dijital içerik erişimi çok iyi düzeyde ve ihtiyaçların tamamını karşılıyor

☐ Fikrim yok

Öğretmen Gelişimi ve Yeşil Beceriler

6. **Öğretmenlerin dijital içerik kullanma yeterliliği nedir?**

☐ Çok yetersiz – Dijital içerikleri hiç kullanamıyor veya kullanmakta ciddi zorluk yaşıyor

☐ Yetersiz – Dijital içerikleri sınırlı düzeyde ve rehberlik olmadan kullanamıyor

☐ Orta düzeyde – Temel dijital içerik kullanımına hakim, ancak ileri düzeyde desteğe ihtiyaç duyuyor

☐ Yeterli – Dijital içerikleri etkili ve bağımsız bir şekilde kullanabiliyor

☐ Çok yeterli – Dijital içerikleri yaratıcı, yenilikçi ve ileri düzeyde kullanarak öğrencilerin öğrenme sürecine entegre ediyor

7. **Öğretmen eğitimlerinin düzenli, sürdürülebilir ve güncel kalabilmesi için ulusal düzeyde bir politika geliştirilmesini gerekli görüyor musunuz?**

☐ Evet – Etkili ve sürekli öğretmen eğitimi için ulusal politika mutlaka geliştirilmelidir

☐ Kısmen – Belirli alanlarda veya öğretmen gruplarında ulusal politika gerekli olabilir

☐ Kararsızım – Bu konuda net bir görüşüm yok

☐ Hayır – Ulusal düzeyde ayrı bir politika geliştirilmesine gerek olmadığını düşünüyorum

8. **Öğretmenlerin düzenli hizmet içi eğitimlere katılımını, mesleki gelişimlerini ve öğrencilerin kaliteli eğitim almasını sağlamak açısından gerekli buluyor musunuz?**
- ☐ Evet – Düzenli hizmet içi eğitim, öğretmenlerin mesleki yeterliliğini ve eğitim kalitesini artırmak için kesinlikle gereklidir
- ☐ Kısmen – Bazı öğretmenler veya belirli alanlarda düzenli eğitim gerekli olabilir
- ☐ Kararsızım – Bu konuda net bir görüşüm yok
- ☐ Hayır – Öğretmenlerin düzenli hizmet içi eğitimine gerek olmadığını düşünüyorum
9. **Öğretmenlerin dijital becerilerini artırmak için öncelikli alanlar sizce nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)**
- ☐ Dijital okuryazarlık
- ☐ Yapay zekâ araçlarını kullanma
- ☐ İçerik üretme / video hazırlama
- ☐ Sınıf içi teknoloji entegrasyonu
- ☐ İklim değişikliği / çevre konularında farkındalık
10. **Mesleki gelişim eğitimlerinin uygulanma biçimi konusunda hangi yöntemler daha etkili olur?**
- ☐ Yüz yüze
- ☐ Çevrim içi
- ☐ Hibrit
11. **Öğretmenlerin dijital becerilerini artırmak için öncelikli alanlar sizce nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)**
- ☐ Dijital okuryazarlık
- ☐ Yapay zekâ araçlarını kullanma
- ☐ İçerik üretme / video hazırlama
- ☐ Sınıf içi teknoloji entegrasyonu
- ☐ İklim değişikliği / çevre konularında farkındalık
12. **Öğretmenlerin dijital içerikleri etkili kullanabilmesi için en çok hangi desteğe ihtiyaç vardır?**
- ☐ Hizmetiçi eğitim

- ☐ Donanım/dijital araç
- ☐ Pedagojik rehberlik
- ☐ Erişilebilir içerik kılavuzları
- ☐ Diğer: _____

Girişimcilik, Eğitim Teknolojileri ve Özel Sektör İş Birliği

13. Özel sektörle iş birliği kurmak, okulunuzun eğitim kalitesini ve öğrencilerinizin mesleki gelişimini desteklemek açısından sizce ne kadar önemlidir?

- ☐ Çok önemli – İş birliği, okulun gelişimi ve öğrencilerin iş dünyasına hazırlanması için kritik
- ☐ Orta derecede önemli – Bazı alanlarda katkı sağlayabilir, ancak temel öncelik değildir
- ☐ Az önemli – Özel sektör iş birliği okul için sınırlı fayda sağlar
- ☐ Önemli değil – Özel sektör iş birliği gerekli görülüyor

14. Özel sektör paydaşlarının öğretmen eğitimine katkı sağlamasını, eğitim kalitesini artırmak ve öğrencilerin gelişimini desteklemek açısından gerekli buluyor musunuz?

- ☐ Çok gerekli – Öğretmen eğitimi, kalitenin artırılması için mutlaka desteklenmeli
- ☐ Kısmen gerekli – Bazı konularda veya öğretmen gruplarında katkı sağlanabilir
- ☐ Gerekli değil – Öğretmen eğitime ek katkı sağlanmasına gerek yok
- ☐ Kararsızım – Bu konuda net bir görüşüm yok

15. Kurumunuzda eğitim teknolojilerinin (akıllı tahta, dijital platformlar, öğrenme yönetim sistemleri vb.) derslerde etkin kullanımı hangi düzeydedir?

- ☐ Çok yaygın – Tüm derslerde ve öğretmenler tarafından aktif olarak kullanılıyor
- ☐ Yaygın – Çoğu öğretmen derslerinde düzenli olarak kullanıyor
- ☐ Sınırlı – Bazı öğretmenler kullanıyor, ancak genel kullanım düşük
- ☐ Kullanılmıyor – Eğitim teknolojileri derslerde kullanılmıyor
- ☐ Fikrim yok

Erişim, Kapsayıcılık ve Eşitlik

16. Aşağıdaki gruplardan hangilerinin daha fazla desteklenmesi gerektiğini düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçilebilir)

- ☐ Kırsalda yaşayan öğrenciler
- ☐ Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler
- ☐ Geçici koruma altındaki çocuklar
- ☐ Kız öğrenciler
- ☐ Aile desteği sınırlı öğrenciler
- ☐ Diğer: _____

İletişim, İzleme ve Değerlendirme

17. Projeyle ilgili bilgilendirmelerin okulunuza veya kurumunuza en etkili şekilde ulaşması için hangi yöntemi tercih edersiniz?

- ☐ Resmî yazı – Resmîyet ve belge niteliği açısından
- ☐ Yüz yüze toplantı – Detaylı bilgi paylaşımı ve soru-cevap için
- ☐ E-posta – Kolay erişim ve hızlı iletişim için
- ☐ Telefon görüşmesi – Kısa ve acil bilgilendirme için
- ☐ Diğer: _____

18. Proje süreçlerinde düzenli olarak geri bildirim vermeyi ister misiniz?

- ☐ Evet – Süreçlerin geliştirilmesi için düzenli geri bildirim sağlamak isterim
- ☐ Kısmen – Zamanım veya durumuma bağlı olarak geri bildirim sağlayabilirim
- ☐ Kararsızım – Geri bildirim vermeye karar vermedim
- ☐ Hayır – Geri bildirim vermek istemiyorum

Genel Görüşler

19. Proje süreçlerinde düzenli olarak geri bildirim vermeyi ister misiniz?

- ☐ Evet – Süreçlerin geliştirilmesi için düzenli geri bildirim sağlamak isterim
- ☐ Kısmen – Zamanım veya durumuma bağlı olarak geri bildirim sağlayabilirim
- ☐ Kararsızım – Geri bildirim vermeye karar vermedim

☐ Hayır – Geri bildirim vermek istemiyorum

20. **Ekleme istediğiniz öneri, ihtiyaç veya görüşleriniz var mı?**

(Açık uçlu)

Bölüm III

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Özelinde Sorular

Size göre, özel eğitim hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik önereceğiniz öncelikli ihtiyaçlar/alanlar nelerdir?

(En fazla 5 seçeneği işaretleyiniz)

- ☐ Fiziksel altyapının iyileştirilmesi
- ☐ Eğitim materyali desteği
- ☐ Yardımcı teknolojilere erişim
- ☐ Özel eğitimde mesleki eğitim
- ☐ Öğretmen eğitimi ve rehberlik
- ☐ Ailelere yönelik bilinçlendirme ve destek hizmetleri
- ☐ Dijital içerik ve uzaktan erişim altyapısı
- ☐ Okul rehberlik ve izleme sistemlerinin güçlendirilmesi
- ☐ Farkındalık eğitimleri (toplum, veli, öğrenci)
- ☐ Yenilikçi ve erişilebilir atölyeler
- ☐ Özel eğitim politikalarının zenginleştirilmesi
- ☐ Mevzuat düzenlemesi
- ☐ Yapay zeka eksenli uygulamalar/atölyeler
- ☐ Dijital güvenlik çalışmaları
- ☐ İstihdam edilebilirliğine yönelik yaşam becerileri çalışmaları
- ☐ Diğer (Belirtiniz): _____

5. Mevcut okul/kurum ortamınız, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin tüm eğitim ihtiyaçlarını karşılayabiliyor mu?

- ☐ Evet
- ☐ Kısmen
- ☐ Hayır
- ☐ Diğer (Belirtiniz): _____

6. Proje kapsamında kurulması planlanan aşağıdaki faaliyet alanlarını önem sırasına göre değerlendiriniz.

(Öncelik sırasına göre 1–5 puan veriniz. 5 = En öncelikli, 1 = Daha az öncelikli)

Faaliyet	Puan
Engelsiz Oyun Parkı/ Oyun Alanı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Engelsiz Etkinlik Odası	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Uygulama Evi (Günlük yaşam becerileri için)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Meslek Atölyeleri (Aşçılık, ahşap, seramik vb.)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
AR/VR (Artırılmış Gerçeklik) Eğitim Alanları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Kukla/Drama – Masal – Dil Alanları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
BİLSEM’lerde Yenilikçi ve Erişilebilir Atölyeler	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Beceri Uygulama Alanları (Görsel Sanatlar, Müzik, Bahçe ve Hayvan Bakımı, Beden Eğitimi ve Spor Uygulama Alanı ile Duyu ve Hareket Geliştirme Uygulama Alanı)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Bilişim Laboratuvarları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Öğretmen Eğitim Merkez Laboratuvarları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Destek Eğitim Odası	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

7. Sizce özel eğitim okullarında hangi beceri uygulama alanlarının kurulması en faydalı olur?
(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Görsel sanatlar
☐ Müzik
☐ Bahçe ve hayvan bakımı
☐ Beden eğitimi ve spor
☐ Duyu ve hareket gelişimi
☐ Diğer (Belirtiniz): _____

8. Sizce bilim ve sanat merkezlerinde hangi atölye alanlarının kurulması en faydalı olur?
(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sürdürülebilir tarım
☐ Havacılık ve uzay
☐ Robotik
☐ Savunma sanayi
☐ Yazılım ve dijital tasarım
☐ Diğer (Belirtiniz): _____

9. Kurumunuzun/okulunuzun dijital erişilebilirlik (altyazı, sesli betimleme, ekran okuyucu uyumu vb.) açısından yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

- ☐ Evet
☐ Kısmen

- ☐ Hayır
☐ Bilgim yok

10. Proje çıktılarının kalıcı olması için sizce en önemli unsurlar nelerdir?

(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Öğretmen eğitimi
☐ Nitelikli materyal desteği
☐ Aile katılımı ve eğitimi
☐ Okul yönetimi ve kurumsal politikaya entegrasyon
☐ Yerel yönetimlerle iş birliği
☐ Yasal düzenlemeler
☐ STK'lar ile iş birliği
☐ Diğer (Belirtiniz): _____

11. Proje hedef gruplarının proje faaliyetlerine erişilebilirliğini arttırmak için en önemli unsurlar nelerdir?

(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Toplumun çeşitli kesimlerine bilgilendirme faaliyetleri
☐ Kamu spotları
☐ Resmî duyurular
☐ Rehber broşür ve kitapçıklar
☐ Aile eğitimleri
☐ STK'lar ile iş birliği
☐ Diğer (Belirtiniz): _____

12. Sizce özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için aşağıdaki dijital güvenlik konuları ne derece önemlidir? (1 = Hiç önemli değil, 5 = Çok önemli)

Dijital Güvenlik Konusu	Puanınız (1-5)
Kişisel verilerin korunması	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Parola güvenliği ve kimlik doğrulama	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Siber zorbalıkla baş etme	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Güvenli site ve uygulama kullanımı	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Sosyal medya güvenliği	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Temel dijital etik (saygı, mahremiyet, etik paylaşım)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

13. Dijital içerik platformlarından ne ölçüde faydalanmaktasınız? (1 = Hiç, 5 = Her zaman)

İçerik	Puanınız (1-5)
ÖBA (Öğretmen Bilişim Ağı)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
EBA (Eğitim Bilişim Ağı)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Bakanlığımız resmî web siteleri	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Bakanlığımız sosyal medya hesapları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Konu özelinde geliştirilen resmî web siteler	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

14. Aşağıda verilen dijital içerikler özel eğitim ekseninde ne derece önemlidir? (1 = Hiç önemli değil, 5 = Çok önemli)

İçerik	Puanınız (1-5)
Broşür	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Rehber/kılavuz kitaplar	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Simülasyon	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Eğitim eksenli oyun ve/veya animasyon videoları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Programlar	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Etkinlik kitapları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
İnteraktif e-içerikler	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Uygulama videoları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Akış şemaları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Diğer (Belirtiniz): _____	

15. Öğretmenlerin dijital içerikleri etkili kullanabilmesi için en çok hangi desteğe ihtiyaç vardır?

- ☐ Hizmetiçi eğitim
- ☐ Donanım/dijital araç
- ☐ Pedagojik rehberlik
- ☐ Erişilebilir içerik kılavuzları
- ☐ Diğer (Belirtiniz): _____

16. Öğretmenlerin dijital becerilerini artırmak için öncelikli alanlar sizce nelerdir?

(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Dijital okuryazarlık
- ☐ Yapay zekâ araçlarını kullanma
- ☐ İçerik üretme / video hazırlama
- ☐ Sınıf içi teknoloji entegrasyonu
- ☐ İklim değişikliği / çevre konularında farkındalık
- ☐ Özel eğitimde teknoloji kullanımı
- ☐ Özel yetenekli eğitiminde teknoloji kullanımı

17. Mesleki gelişim eğitimlerinin uygulanma biçimi konusunda hangi yöntemler daha etkili olur?

- ☐ Yüz yüze
- ☐ Çevrim içi
- ☐ Hibrit

18. Kurumunuzda/okulunuzda girişimcilik, proje geliştirme veya özel sektörle iş birliği çalışmaları yürütülüyor mu?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır
- ☐ Diğer (Belirtiniz): _____

19. Proje hakkında bilgi almak için hangi iletişim yolları daha etkili olur?

(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Sosyal medya
- ☐ Resmî yazı ve bilgilendirme toplantısı
- ☐ Okul/kurum panoları
- ☐ Yüz yüze rehberlik görüşmeleri
- ☐ Diğer (Belirtiniz): _____

20. Proje faaliyetlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesinde aşağıdaki araçlardan hangilerinin kullanılması öncelikli olmalıdır?

(Birden daha fazla işaretleyebilirsiniz)

- ☐ Proje ekseninde kurulacak web sitesi
- ☐ Gözlem formları
- ☐ İlerleme çizelgeleri
- ☐ Geri bildirim anketleri
- ☐ Saha ziyaretleri
- ☐ Faaliyet raporları
- ☐ Odak grup görüşmeleri
- ☐ Diğer (Belirtiniz): _____

21. Sivil toplum kuruluşlarının (STK) özel eğitim hizmetlerini güçlendirmek amacıyla öncelik vermesi gereken çalışma konularını önem sırasına göre puanlayınız. (1 = Hiç önemli değil, 5 = Çok önemli)

Çalışma konusu	Puanınız (1-5)
Farkındalık eğitimleri	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Kamu kurumları ile iş birliği	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Protokol çalışmaları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Mevzuat düzenlemeleri	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Özel eğitime yönelik dijital içerik ve yazılım geliştirme desteği	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Personel eğitimi ve gönüllülük çalışmaları	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Erişilebilirlik yatırımları (mekânsal/dijital erişim çözümleri)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
Özel eğitim odaklı Ar-GE projelerine destek	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

22. Eklemek istediğiniz görüş, öneri ya da eleştiriler:

Ek 6. Toplantı Tutanakları ve Fotoğraflar

Paydaş	Soru / Görüş	MEB Yanıtı	Takip / Eylem
Edunest, Şirket Temsilcisi	"Yenilikçi Sınıflar"da VR cihazları için teknik özellikler nelerdir?	Özellikler henüz kesinleştirilmemiştir. Uzmanlar, öğretmenler ve özel sektör ortaklarıyla yapılacak görüşmeler doğrultusunda belirlenecektir.	MEB, satın alma öncesinde VR/AR özelliklerini yayımlayacaktır.
Özel Eğitim Meslek Okulu, Öğretmen	Özel eğitim öğrencileri stajlara erişemiyor. Proje bunu sağlayacak mı?	Evet. Fırsat eşitliği bir önceliklidir. Öğrenciler, işyeri ve kişisel güvenlik önlemleriyle desteklenecektir. Hazırlık programları uyumu kolaylaştıracaktır.	Güvenlik protokolleri ve hazırlık eğitimi geliştirilecektir.
Tarım ve Orman Bakanlığı, Temsilci	Tarım alanları proje kapsamında desteklenecek mi?	Evet. Tarım, 21 öncelikli meslek alanından biridir (örn. tarım teknolojileri ve gıda işleme). Proje faaliyetleri dijital tarım uygulamalarını ve sürdürülebilirliği güçlendirecektir.	MEB, tarım alanları sunan meslek okullarıyla koordine olacaktır.
Özel Sektör – Simsoft, Temsilci	Simülasyon sistemleri nasıl entegre edilecek?	Simülasyonlar, uygulamalı öğrenme için mesleki eğitimde kullanılacaktır. Sektör ortaklıkları öncelikli alanları yönlendirecektir.	MEB, pilot programları ortaklaşa geliştirecektir.
Özel Sektör – Simsoft, Temsilci	Simülatör geliştirme yavaşdır (1-3 yıl). Proje zaman çizelgeleri bunu karşılayacak mı?	Zaman çizelgesi esnekliği mümkündür; satın alma, uzun geliştirme döngülerini dikkate alacaktır.	Simülatör pilotları proje aşamalarıyla uyumlu hale getirilecektir.
Özel Sektör – Simsoft, Temsilci	Mesleki simülatörler (CNC, forklift, vinç) dahil edilebilir mi?	Evet. İlgili meslek alanları, firmalarla iş birliği içinde simülatörleri entegre edecektir.	Özel sektörle birlikte pilot meslek alanları belirlenecektir.
Keçiören BİLSEM, Öğretmen	Proje tabanlı öğrenme yaklaşımları desteklenecek mi?	Evet. Proje tabanlı öğrenme teşvik edilecektir. BİLSEM atölyeleri ve ETKİM iş birlikleri güçlendirilecektir.	BİLSEM'ler pilot projelere katılacaktır.
MEB Yükseköğretim Uzmanı	Proje yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirliği ele alacak mı?	Evet. Tedbirler arasında enerji verimliliği, karbon izleme, atık yönetimi ve öğrenci farkındalığı yer almaktadır.	Yeşil kriterler satın alma ve müfredata entegre edilecektir.
Üniversite Öğretim Üyesi	Bazı akademisyenler görüşmeden geç	MEB bu eksikliği kabul etti ve önceden bildirimleri iyileştirecektir.	Üniversitelerle iletişim güçlendirilecektir.

Paydaş	Soru / Görüş	MEB Yanıtı	Takip / Eylem
(BÖTE Bölüm Başkanı)	haberdar oldu. İletişim iyileştirilebilir mi?		
Üniversite Öğretim Üyesi (BÖTE Bölüm Başkanı)	Uzmanlığa rağmen üniversite iş birliği zayıf. İş birliği nasıl genişleyecek?	MEB, protokoller, ortak projeler ve EdTech ekosistem faaliyetlerine akademik katılım yoluyla iş birliğini genişletecektir. YEĞİTEK web sitesinde paylaşılan Paydaş Katılım Planı'na göz atabilirsiniz.	Üniversite ortaklıkları genişletilecektir.
BİT Öğretmeni (MEB)	İçerik üreten öğretmenler kendilerini değersiz hissediyor. Teşvikler dahil edilebilir mi?	657 sayılı Kanun nedeniyle doğrudan ödemeler sınırlıdır. Alternatifler (ek saatler, hizmet sözleşmeleri) araştırılmaktadır. Daire başkanı (YEĞİTEK) dijital içeriğin yeni müfredat kapsamında yenilendiğini belirtti.	İçerik üreticileri için sürdürülebilir teşvik modelleri araştırılacaktır.
BİT Öğretmeni (MEB)	İçerik kalitesi nasıl sağlanacak?	Öğretmenler pratik performans kriterleri önerdi (örn. içerik ve ekipmanın günlük kullanımda tamamen işlevsel olması). MEB, proje uygulamasının bir parçası olarak kalite güvencesi ve izleme mekanizmalarının geliştirileceğini belirtti.	E-içerik için KG/izleme sistemi oluşturulacaktır.
Meslek Okulu Öğretmenleri / İşverenler	İşverenler, stajlar zorunlu olmasa bile stajyer kabul etmeye hazır. Koordinasyon iyileştirilebilir mi?	Evet. Proje, sanayi-okul ortaklıklarını ve staj çerçevelerini güçlendirecektir.	Okullar ve işverenler arasındaki koordinasyon iyileştirilecektir.
MEB, Eğitim Uzmanı	Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı planları nelerdir?	Rehberlik araçları güncellenmektedir. Dijital platformlar öz değerlendirme ve kariyer keşfi sağlayacaktır. Özel eğitim için "iş koçu" rolleri pilot uygulamaya alınmaktadır.	Güncellenmiş rehberlik araçları geliştirilip yaygınlaştırılacaktır.
Genel Paydaş Görüşleri	İçerik altyapı kadar önemlidir; müfredat reformlarıyla uyumlu olmalıdır.	MEB, dijital içeriğin Türkiye Yeterlilik Temelli Müfredatı kapsamında yenilendiğini doğruladı (1-8. sınıflar tamamlandı; 9-12. sınıflar devam ediyor).	Müfredat-içerik uyumu devam edecektir.

Paydaş	Soru / Görüş	MEB Yanıtı	Takip / Eylem
Genel Paydaş Görüşleri	Öğrencilerin teknik gelişmelerin yanı sıra çevresel farkındalık etkinliklerine ihtiyacı var.	MEB, farkındalık programları, dijital içerik ve sürdürülebilirlik kampanyalarının projenin bir parçası olacağını doğruladı.	Farkındalık kampanyaları uygulamaya entegre edilecektir.
Keçiören BİLSEM, Fen Öğretmeni	Hangi türde atölyeler kurulacak ve BİLSEM'ler bu süreçte görüş alınacak mı?	Atölyeler, her bir BİLSEM'in fiziki koşullarına ve öğrencilerinin özel ihtiyaçlarına göre seçilecek veya desteklenecektir.	Özel Eğitim Genel Müdürlüğü dahil edilmelerini planlayacaktır.

